

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 12. — ŠTEV. 12.

NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 15, 1932. — PETER, 15. JANUARJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

PREDSEDNIK H. HOOVER BO ZOPET KANDIDIRAL

KAMPANJO ZA ZOPETNO IZVOLITEV HOOVERJA BO VODIL POŠTNI MOJSTER BROWN

Kandidatura za zopetno izvolitev predsednika Herberta Hooverja je bila zato tako zgodaj neoficijelno objavljena, ker so neodvisni republikanci pridobili na moči. — Hoover bo objavil kandidaturo, ko se bodo vršile primarne volitve v Ohio. — Kongresnik Baldrige priporoča štiriodstotno pivo. — Mokrači so edini.

WASHINGTON, D. C., 14. januarja. — Ker so začeli progresivci oziroma neodvisni republikanci pridobivati na moči, se je zdelo Hooverjevemu prištamem potrebno, da so že zdaj objavili Hooverjevo kandidaturo za zopetno izvolitev.

Kandidaturo je objavil generalni poštni mojster Brown, ki bo tudi voditelj njegove kampanje.

V kratkem poročilu je pojasnil Brown, da bo skušal predsednik Hoover ponovno doseči nominacijo ter da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da dobi delegate na republikanski narodni konvenciji na svojo stran.

Brown je dostavil, da bo on predsednikov kampanjski voditelj. Ako bi bil Hoover ponovno nominiran in izvoljen, bi postal Brown prihodnje leto predsednik republikanskega narodnega odbora. — Brown bo načeloval mali, toda zelo vplivni strateški skupini, ki stoji predsedniku Hooverju najbližje.

Splošno se domneva, da bo tudi sam predsednik v doglednem času objavil svojo kandidaturo.

Največ preglavic bo delala Hooverju država California, kajti ta ima odločnega nasprotnika v osebi republikanskega senatorja Hiram Johnsona.

WASHINGTON, D. C., 14. januarja. — Predsenatnik odsek, ki se bavi s predlogom senatorja Bingham, je izjavil danes republikanski kongresnik Baldrige iz Nebraske, da bi se pitje žganja znatno omejilo, kakor hitro bi bilo dovoljeno izdelovanje štiriodstotnega piva. Za vzgled je navedel Nemčijo, kjer pijejo ljudje skoro izključno le pivo.

Baldrige je edini mokraški kongresnik, ki je bil izvoljen v takozvanem "suhem pasu Srednjega Zapada". Rekel je, da so mu znani slučajji, ko so zahtevali mladi ljudje v Omahi od gostilničarja pivo, toda gostilničar jim je začel pripovedovati, da je pivo zanič, ker nima niti pol procenta alkohola in jih je slednjič napotil, da so začeli piti žganje.

Za Binghamov predlog, ki zahteva povratek štiriodstotnega piva, sta se zavzela tudi republikanska kongresnika Maas iz Minnesote in Cooke iz Buffala, New York. Maas je rekel, da bi pomenjalo štiriprocentno pivo prvi korak v pravo smer.

Zastopniki republikanskega mokraškega bloka, kateremu načeljuje Beck iz Pennsylvanije in zastopniki starega mokraškega bloka, ki ga vodi demokrat Linthicum iz Marylanda, so se danes posvetovali in zedinili v svrhu skupnega delovanja.

ŠVEDSKA BO ZNIZALA PLAČE

Stockholm, Švedska, 13. jan. — Švedski državni poslanci so bili naprošeni, da sprejmejo znižanje dnevnih plač sedem kron (\$1.38). Dosedanja plača je znašala 32 kron (\$6.08) na dan. V svojem prestolnem govoru je rekel kralj Gustav, da bo Švedska na konferenci v Ženevi v februarju zagovarjala in se potegovala za razorožitev. Rekel je tudi, da je v letošnjem državnem programu večji primanjkljaj kot pa lansko leto.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte gal

Premogar kriv morilne zarote

ŽELEZNIČARJI ZA SVOJE TOVARIŠE

Dva milijona železničarjev je pripravljen sprejeti 10-odstotno znižanje plač. — Brezposelnih naj dobijo delo.

Chicago, Ill., 14. januarja. — Zastopniki dveh milijonov železniških uslužbencev so ponudili železniškim družbam, da jim znižajo plače za deset odstotkov pod pogojem, da dajo delo brezposelnim železniškim delavcem, katerih je pol milijona.

O tej ponudbi bodo sklepali na skupni konferenci med zastopniki železniških družb in železničarjev. V svoji spomenici na železniške družbe pravijo železničarji, da so se odločili do tega koraka zato, da rešijo železnice in železniške uslužbence.

Zastopnik železničarjev, ki noče, da bi bilo imenovano njegovo ime, je rekel:

— Ko bo David B. Robertson, predsednik unije želez. uslužbencev, prišel z dvajsetimi drugimi unijskimi voditelji k predsedniku Baltimore in Ohio železniške družbe, Danielu Willard in nadaljnim osmim ravnateljem drugih železniških družb, tedaj bodo načelniki unije trezno in prijeteljski razpravljali o zadevi z ravnatelji železnice.

— Priznavam, da so tudi železnice zelo prizadete vsled sedanje depresije in bodo zelo težko sprejele pogoje; toda pol milijona naših tovarišev je brez dela. Pripravljeni smo sprejeti desetodstotno znižanje plač za eno leto, vsled česar bodo imele železnice okoli 250 milijonov dolarjev manj izdatkov. Površana tovarnina bo prinesla družbam okoli sto milijonov več dohodkov in s temi novimi dohodki 350 milijonov dolarjev morejo družbe zaposliti mnogo naših nezaposlenih tovarišev. To je naš namen in upamo, da bomo tudi dosegli.

TORNADO NA JUGU

Dvanajst mrtvih, 150 ranjenih. — Več sto ljudi je brez strehe v državah Alabama in Mississippi.

Birmingham, Ala., 14. jan. — Tornado, ki je divjal po južnem delu države, je zahteval 12 žrtev, nad 150 pa je bilo ranjenih.

Tornado, ki je prihrul v Alabama in Mississippi, je usmrtil enajst oseb, med katerimi je deset črnec. V Tennessee je utonila neka deklica, ko se je avtomobil njegove očeta prevrnil v vodi.

Mrs. Simmons je bila ubita, ko je njeno hišo prevrnil vihar v Hamilton, Minn. Njena hči Helena je bila nevarno poškodovana.

PONESREČIL V OPUŠČENEM ROVU

Shamokin, Pa., 14. januarja. — Edward Topolski, star 22 let, ki je v nekem zapuščenem rovu nabiral premog, se smrtno ponesrečil. Ko je nabiral premog, se je utrgala plast nad njim in ga zasužila. Njegovo truplo so našli, ko je bil že 12 ur mrtev.

SESTRA BIVŠEGA KAJZERJA UMRLA

Bivša grška kraljica Zofija je umrla za rakom. Mešala je balkansko politiko v svetovni vojni.

Frankfurt ob Meni, Nemčija, 14. januarja. — Bivša grška kraljica Zofija, sestra bivšega nemškega cesarja Viljema, je sinoči umrla v bolnišnici za rakom. V Frankfurtu je prišla v novembrolanskega leta, 12. novembra je bila operirana, toda zdravniko so našli, da je njena bolezen že preveč napredovala, da bi jo bilo mogoče ozdraviti.

Njeni otroci George, Paul, Helena, ki je romunska kraljica, in Irena, so bili pokliani k njeni smrtni postelji.

Kraljica Zofija je zrastle na pruskem dvoru ob času največjega sijaja. Ker je bila tako zelo vdana svoji domovini, je bila središče političnih viharjev v svetovni vojni.

Ko se je 27. oktobra poročila s tedanjim grškim prestolonaslednikom princem Konstantinom, so jo Grki sprejeli z velikim navdušenjem, kajti stara grška govoročica jim pravi: kadar bosta Konstantin in Zofija na grškem prestolu, bo Grška zopet dobila Carigrad in bo prišla do svojega nekdanjega sijaja.

Njeni podaniki so jo med svetovno vojno smrtno črtili, ker je kralja pregovorila, da ni stopil v vojno na strani zaveznikov. Dve leti po poroki je prestopila v grško ortodoksko cerkev, česar ji njen brat cesar Viljem ni nikdar odpustil, in ji je prepovedal, kdaj stopiti na pruska tla.

Zavezniške države so se mnogo trudile, da bi pridobile Grško na svojo stran, toda Zofija je vse to preprečila. Pozneje se je tud izvedelo, da je Zofija stalno pošiljala tajne brzjavke svojemu bratu o zavezniških državah.

Pozneje je tudi bilo dokazano, da je tudi na posredovanje kraljice Zofije stopila Bolgarska in Turčija na stran Nemčije. Na soški fronti je celo korakala z nemško armado in povsod je bila ž njeno grška zastava.

Italijani niso mogli razumeti, zakaj je grška zastava v vrstah njih nasprotnikov.

V juniju leta 1917, so zavezniki zahtevali, da kralj Konstantin odstopi. S svojo družino je odstopoval v Švico in njegov drugi sin Aleksander je zasedel grški prestol. Ko je 25. oktobra 1920 Aleksander umrl, se je vrnil Konstantin in je zopet zasedel prestol. Tedaj se je Grška zapletla v vojno s Turčijo in ker je bila grška vojska poražena, je Konstantin s kraljico za vedno zapustil Grško v januarju 1922. Konstantin je umrl v Palermu v januarju 1923. Zofija je nato živela blizu Florenc; ko pa je zbolela, je odpotovala v svojo domovino, kjer je sedaj umrla.

POZOR, ROJAKI!

Blaznikove PRATIKE so razprodane. Ne naročajte jih več, ker jih ne bomo več dobili.

Uprava Glas Naroda.

KAZNJENEC UMORIL HČER ZDRAVNIKA

Črnc je umoril hčer jetniškega zdravnika. — Nikdo ni ničesar slišal o zločinu. — Sam se je prijavil.

Bellefonte, Pa., 14. januarja. — Kaznjenec Fred Collins, črnc, je napadel, oskrnil in umoril 22 let staro Betty Hiecock, hčerko zdravnika v kaznilnici dr. A. L. Hiecocka.

Collins, ki ima odsedeti dvajset let zaradi umora, je zalotil Miss Hiecock v kopalnici v njenem stanovanju. Potem ko jo je oskrnil, ji je skoraj odrezal glavo z mesarskim nožem, nato pa je skoro eno miljo daleč šel v kaznilnico in se je sam izročil kaznilniški oblasti.

Collins je bil štiri leta v opazovalnem oddelku pod nadzorstvom dr. Hiecocka. Četudi je bil poznan da je malo ntumen, vendar so ga vsi smatrali za nenavarnega. V zdravnikovem stanovanju je bil zaposlen kot kuhar in strežaj. Vsak čas je mogel v hišo in iz hiše.

Collins je izvršil svoj zločin v kopalni sobi tako tiho, da drugi stanovaleci v hiši niso ničesar slišali. Kaznilniškim oblastim je mirno priznal svoje kruto dejanje.

Kaznilniški ravnatelj Stanley P. Ashe pravi, da bo Collinsa težko postaviti na zatožno klopo pod obdolžbo umora po prvem redu, ker duševno ni bil popolnoma zdrav.

Da v kaznilnici ne bi nastali kakšni nemiri, je guvernier poslal oddetek vojakov. Kaznilnica je edina v Združenih državah, ki nima zidu, temveč ima okoli samo ograjo. Vsakemu kaznjencu, ki pride v kaznilnico, povedo, da bo moral, ako se ne bo dobro obnašal v kaznilnici v Pittsburgh, kjer je strožji red.

V času ko je bila umorjena Miss Hiecock, se je nahajal njen oče v Harrisburgu, odkoder se je nazogled odpeljal domov, ko je izvedel o zločinu.

ZASUTI RUDARJI ŠE VEDNO ŽIVE

Bauthen, Nemčija, 14. jan. — Rudarji, ki kopljejo za sedmini svojimi tovariši, katere je zasula plast zemlje in kamena pred desetimi dnevi, so še vedno živi, kar so naznanili s trkanjem na steno rova.

Ko se je pred desetimi dnevi zrušila zemlja, je bilo zasutih 14 premezarjev. V nedeljo so rešili sedem rudarjev, sedem drugih pa je ostalo še v bolj oddaljenem predalu rova. S trkanjem na steno so naznanili, da so še živi.

Prejtnji nemški prestolonaslednik, ki ima v bližini rova svoje posestvo, je obiskal v bolnišnici sedem rudarjev, ki so bili rešeni 10. januarja ter je dal vsakemu zavitek cigaret in dvajset mark.

WILLIAM HIGHTOWER BO OBSOJEN NA DOSMRTNO JEČO

MOUNT STERLING, Ky., 14. januarja. — Porota se ni brigala za dokaze, ki so izpričevali nedolžnost predsednika U. M. W. v Evarts, Ky., Wm. Hightowera, in ga je spoznala krivim, da je snoval zaroto za umor. Kot William B. Jones, bo tudi on obsojen na dosmrtno ječo.

Hightower je bil obtožen, da je bil v zaroti, ki je dovela do usmrčenja pomožnega šerifa Danielsa.

Tekom celega procesa je bilo pa jasno razvidno, da gonja ni naperjena proti Hightoweru kot zarotniku, pač pa kot delavskemu organizatorju.

Sedemdesetletni obtožene je poslušal krivdorek popolnoma mirno.

V dvorani je bila navzoča tudi njegova žena.

Kot poroča Kentucky Miner's Defense and Relief Committee, se je začela v Harlan okraju organizirana kampanja premogovnih baronov, ki je naperjena proti unijskim delavcem in organizatorjem.

Žene in hčere majnerjev se pritožujejo, da jih kompanijski najeteži ne puste pri miru. Večkrat so katero že dejansko napadli. Majnarji zaslužijo na dan kvečjem \$1.25, in vsled tega so prišli do prepračanja, da je edinole v organizaciji njihova rešitev.

TURŠKE POLICISTKE

Istanbul, Turčija, 13. januarja. — Novo presenečenje za stare turške tradicije bodo ženske v policijskih uniformah.

Policijska postava turške republike dovoljuje vstop žensk za razna mesta policijske službe. S tem so dobile turške žene veliko pravico, odkar jim je bilo dovoljeno stopiti v javno življenje.

ŽENSKÉ BODO PARADIRALE NAGE

Brisbane, Avstralija, 14. jpn. — Nezaposlene ženske v Brisbane so zagrozile, da bodo po mestnih ulicah paradirale nage, ako notranji minister ne dovoli, da bi se z njimi razgovarjal o njihovih težavah.

Policija je dobila naročilo, da mora zelo paziti na kake nemire, toda število brezposelnih žensk je toliko, da policijske oblasti dvomijo, ako bodo mogli policisti aretirati vse ženske, ako res vporizorijo, kar so zagrozile. Te ženske so se že nekolikokrat udeležile raznih demonstracij.

VILJEM IMA BRONHITIS

Dorn, Holandska, 14. januarja. — Prejtnji nemški cesar Viljem je zbolel na trdovratni bronhitis. Njegov pritožnik je rekel, da je bil Viljem že dalj časa prehlajen in da se mu je slednjič vnel dihalnik.

Pred desetimi dnevi se je Viljema, ki bo 27. januarja star 73 let, lotila influenza in njegov zdravnik ga je poslal v posteljo. Pozneje je sicer influenza popustila, toda Viljem je ostal v stanovanju.

AMERIKANEC JE BIL OBEŠEN NA IRSKEM

Cullens je plačal zločin na vešalih. — Izrabljal je Zaro Agha. — Umoril Turka. — Pred usmrčenjem je bil miren.

Belfast, Irska, 14. januarja. — Edward Cullens, star 28 let in ameriški državljani, si je zjutraj skrbno počesal lase, si opilil in pobarval nohte, nato pa je mirno šel na dvorišče kaznilnice, kjer je bil obešen.

Bil je popolnoma miren in njegovi žveci so bili trdni, ko je bil pod njegovimi nogami izpodmaknjen stol.

Cullens je zjutraj, predno je odšel na morišče, pisal dolgo pismo svojemu bratu Joshua Cullens v New Yorku. Nato se je zahvalil kaznilniškim uradnikom in odkorakal pod vislice. Na zadnji poti ga je spremljalo judovski rabi.

Cullens je bil rodom Turak, toda je bil več let v Združenih državah, in je postal ameriški državljani. Cullens je v prepiru umoril Turka Musa, ki je skupno z njim delal reklamo za Turka Zaro Agha, ki trdi, da je star 150 let in sta oba kolikor mogoče izkoriščala starega Turka.

Cullens in Musa sta se sprila zaradi skupnega dobička in Cullens je v prepiru umoril Muso.

Policija je Cullensa aretirala v Londonu v Hyde parku, kjer se je njegov avtomobil vsled neke poškodbe ustavil. Sojen je bil v Belfastu, kjer je izvršil svoj zločin. Obsojen je bil na smrt na vešalih.

PET MEST NE MORE PLAČATI USLUŽBENCEV

Boston, Mass., 14. januarja. — Pet mest države Massachusetts se lahko tolaži s slabimi razmerami mesta Chicago. Mesto Chelsea je za nedoločeno čas ustavilo plače svojim uradnikom in uslužbencem. Chicopee je tudi naznanilo vsem uslužbencem, da ne dobijo plače, kajti v nekaj dnevih mora biti plačan dolg 150,000 dolarjev. Mesto Lowell dolguje samo za kratek rok dva milijona dolarjev. Že pred nekaj dnevi mesto ni moglo plačati učiteljem \$106,000. Mesto Lawrence je imelo naložen svoj denar v dveh bankah, ki sa zaprte. Svojih uslužbencev zato ne more plačati. Mesto Revere bo mogoče moglo v nekaj dnevih plačati svoje uslužbence, ako dobi posojilo.

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers: 215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates: Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00, Za New York za celo leto \$3.50, Za pol leta \$2.00, Za inozemstvo za celo leto \$7.00, Za pol leta \$4.00, Za četrt leta \$1.50, Za pol leta \$3.50

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Doplat bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti posiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, gostimo, da se nam tudi prejšnje bivališe naznari, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

SAKSER STATE BANK V LIKVIDACIJI

Kakor smo izvedeli, delo likvidacije Sakser State Bank naglo napreduje.

Do dne 4. februarja morajo biti vložene vse terjatve, ki morajo biti podprte s potrebnimi dokazili.

Ako je imel kdo v banki naložen denar, mora pri javnem notarju izpolniti polo za terjatev (proof of claims) ter priložiti bančno knjižico.

Oni, ki so poslali v staro domovino denar, ki pa ni bil izplačan, ker je banka medtem ustavila svoje poslovanje, naj prilože poli za terjatev originalno potrdilo o poslanem denarju.

Ako banka vse listine v rodu sprejme, pošlje vlagatelju oziroma pošiljalcu denarja potrdilo, katero je treba dobro spraviti.

Ker ni do 4. februarja niti mesec dni, najj rojaki, ki še niso vpsolali terjatev, to nemudoma store, kajti državni superintendent za banke je objavil, da po 4. februarju ne bo sprejemal nobenih terjatev več.

Ko je banka prenehala s svojim poslovanjem ter poverila svoje posle državnim oblastim, ni bilo nikjer nobenega primanjkljaja.

Vodstvo banke je storilo to le zategadelj, ker je domnevalo, da bo cena obveznic, v katerih je imelo naložen svoj denar; še bolj padla ter bi v tem slučaju ne imelo na razpolago potrebnega denarja za pokritje.

Državna oblast prodaja sedaj obveznice po najvišjih cenah, ki jih more dobiti zanje. Da te cene niso tako visoke kot so bile one, za katere so bile kupljene, je samo posebi umevno, kajti v zadnjem času se je z malimi izjemami cena vseh vrednostnih papirjev znižala.

Vsaka likvidacija, posebno pa bančna, je zvezana z velikimi stroški, kajti treba je plačati državne uradnike, odvetnike, najemino itd.

Ko bodo vse obveznice prodane za čimvišjo mogoče ceno, bo začela državna oblast izplačevati denar.

To se bo zgodilo po zadržanju državnega bančnega superintendenta koncem marca oziroma začetkom aprila.

Zaenkrat se še ne ve, za kakšno vsoto bo mogoče prodati obveznice in koliko bodo znašali stroški likvidacije ter vsled tega še ni mogoče natančno ugotoviti, v kakšnih obrokih bo izplačan vlagateljem denar in koliko jim bo izplačano.

Državna bančna oblast bo že skrbela, kolikor bo pač v njeni moči, da bo zavarovala vlagatelje pred izgubo.

Ako bi se dalo prodati bonde po istih cenah, po katerih so bili kupljeni, bi ne bil nihče prizadet. To pa najbrž ne bo mogoče, kajti kot rečeno, se cena vrednostnih papirjev neprestano niža.

Vsled splošne denarne in gospodarske krize trpe vsi bančni zavodi.

Rane, ki jih je kriza prizadela skoro slehernemu, so težke, toda s pogumom in vztrajnostjo jih bo mogoče srečno preholeti.

NAŠI V AMERIKI

Po dvadnevni mučni bolezni je umrla v Clevelandu rojakinja Katarina Tomšič, rojena Plut, p. d. Penkotova, stara 48 let. Doma je bila iz vasi Verča, fara Hinje. V Ameriki je bivala 27 let. Ranjka zapuščala žulojčega soproga Jerneja in osem otrok, Mary, omočeno Porenčak, Terenjo, Josephine, Angelo in Jerneja, Franka, Edvarda in Viktorja, sestro Alezijo Peskar in dva bratrance. Njen brat Matija Plut je umrl pretekli toden.

Družina Skubic iz Aurora, Minnesota brzojavno sporoča, da je v nedeljo preminul njih oče Anton Skubic. Anton Skubic je bil vdovec in poznan mnogim po Ameriki. Svoje ječeno je bil glavni podpredsednik K.S.K.J.

Poroča se, da je bil v St. Louis, Missouri, odpeljan od banditov na farme in oropan Anthony Prijatelj, sin dobro poznane družine Anton Prijatelj v Clevelandu.

J. Rems:

DOM SLEPIH V LJUBLJANI

"Slovenski Narod", list, ki se vedno zanima za revne in potrebne in izkazuje mnogo socialnega čuta, je objavil dne 2. t. m. večji članek glede "Doma slepih".

Ker je članek čisto stvaren, ga objavim tukaj dobesedno in naj služi našim rojakom in vsem dobrotnikom, ki so kaj darovali za "Dom slepih" kot moje lastno poročilo. Glede nabranega premoženja vam bom poročal, kakor hitro bo dala Mestna hranilnica ljubljanska, pri kateri je ameriški fond naložen, svoje polletno poročilo, ki ga pričakujem koncem januarja.

Evo vam članek v "Slovenskem Narodu":

Med vsemi nesrečniki se nam najbolj smilijo slepi, a kljub temu jim pa še vedno nismo postavili zavetišča. Sino mnogo slepcev nam je pustila svetovna vojna, tako da imamo popolnoma slepih v naši banovini okrog 500, a od vseh se 80 do 100 mladih slepcev šola v Kočevju, drugi so pa raztreseni po deželi in z večine nimajo dela niti prilike, da bi se kaj naučili. Ze nekaj let pa v Ljubljani deluje društvo "Dom slepih", ki ima poleg drugega namena, da postavi v Ljubljani dom, kjer naj bi dobili odrasli slepci primerne dosmrtno stanovanje z vso oskrbo in kjer naj bi se tudi izučili in izvrševali slepcev primerne obrti. Poleg tega zavetišča in šole naj bi bila v tem zavodu šola za šoloobvezno slepe deca, in, če bi prostori dopuščali, tudi zavetišča za še mlajše.

Prepotrebno humanitarno društvo vodi predsednik g. stolni župnik, kanonik dr. Tomaž Klinar, in podpredsednik mestni fizik g. dr. Mavričij Rus, torej dva moža, ki čitamo njih imena prav pri vseh človekoljubnih akcijah na prvih mestih. V odboru društva je tajnica profesorica ga. Minka Skabernatova, blaginjak ravnatelj Janko Nep. Jeglič, nadalje bivši deželni uradnik g. Lazar, železniški inspektor v pok. g. Ovek, soproga predsednika Pokojninskega zavoda ga. Marija Vrtovčeva, ga. Cvelbarjeva in učiteljica ga. Vita Zupačičeva, a prav posebno mesto zavzemajo v odboru znani prijatelji naših ameriških izseljencev gosp. Josip Rems, magistratni ravnatelj g. dr. Martin Zarnik in odvetnik g. dr. Vladimir Ravnhair, ki v odboru upravljajo in skrbijo za povečanje ameriškega fonda, tako imenovanega zato, ker so ga za naše slepce zbrali naši rojaki v Ameriki.

Predvsem se imamo seveda zahvaliti Glasu Narodu in njegovim mnogobrojnim prijateljem v Ameriki, da so si pritržali tudi naši najrevnejši delavci onkraj morja za ta fond toliko, je narasel na prav impozantno vsoto. Prav posebno agilen je pa v društvu tudi blaginjak g. ravnatelj Janko Nep. Jeglič, ki je pred 4 leti prevzel 126.000 Din domačega denarja, sedaj pa varuje že pihih 400.000 dinarjev. Zaradi usluge, ki jo je neki odbornik Doma slepih napravil sorodstvu pokojne rodoljubkinje Helene Baudkove, je pa ta dobrosrčna žena zapustila vse svoje premoženje za znano hišo pri Učarju na Zaloški cesti. S takim premoženjem je bilo društvu omogočeno kupiti od barona Codellija 12.000 kvadratnih metrov veliko parcelo v kotu, ki ga na Kodeljevem tvorita struga Gruberjevega kanala in cesta, ki vodi od vojaškega skladišča proti mostu v Štepanji vasi. Omenjamo, da je bil ta svet deloma nasut ob času regulacije Grubarjevega kanala. Plačanih je bilo zanj 350.000 dinarjev.

Odbor pa ima že tudi toliko premoženja, da je lahko pričel študirati načrte za dom slepih, ki si ga nekako takole predočuje: Poslopje naj ima predvsem priključno vnanost, ki naj nikakor ne sliči bolnici ali vojašnici, temveč naj bo tudi že na zunanji prijeten prvi dom. Stavba naj ima prostora za približno 100 gojencev, in sicer za okrog 50 ženskih in za toliko moških, nadalje za učilnice, delavnice, spalnice, za voditelja šole, ki bi obenem upravljaval zavod, za strokovno osebje, za nadzorno osebje, prostore za pomožno strežniško osebje ter za kake 4 služkinje, nadalje šrambo za perilo, veliko kuhinjo,

centrauno kurjavo, pralnico, likalnice itd. Poslopje si odbor zamislija začasno enonadstropno z visokim pritličjem ter z velikim, širokim vhomod, od koder bi nekakaj stopnice vodilo v prostorno avlo. Del sob naj bi bil v glavnem traktu, ostale pa v dveh dvoriščnih prizidkih ob krajih glavnega trakta. Iz avle bi vodila vrata na desno in levo v prostore določene za učilnice, kabinete in knjižnico, v pisarno voditelja, sprejemnico itd., v ozadju avle bi bila pa s stranskimi prostori večja dvorana za telovadbo in razne prireditve. Podprtični prostori, ki naj bi bili pa visoki najmanj 4 metre in bi segali le polovico pod nivo zemlje, bi bili z večino pod projektirano telovadnico. Tako bi bila v podprtičju kuhinja s stranskimi prostori, torej z umivalnico, pomivalnico, šrambo, kletjo za krompir in podobne pridelke ter s prostorom za drva in premog. Tu bi bile tudi delavnice, in sicer dve pletilnici, šetarina, mizarska delavnica, tiskarna in knjigovoznica. Pod avlo bi bila velika skupna obednica, od obeh strani pa pralnica, sušilnica in likalnica ter naravno tudi centralna kurjava ter eventualno tudi kopalnice z bazenom in prhami. Seveda bi se deloma dali nasteti prostori namestiti, da bi bili v tem nadstropju.

V visokem pritličju bi bili na vsaki strani po dve učilnici za približno 100 gojencev s 6 klopmi ter knjižnica, kjer bi mogoče našle prostora tudi naravoslovske zbirke in aparati. V visokem pritličju bi bili tudi dve sobi za pouk glasbe, a s ceste bi bil dostopen prodajni lokal predmetov, ki bi jih izdelovali slepi. V avli bi bila tudi portirska loža s telefonom ter vhod v predsoho in pisarno ravnatelja. Predsoha bi se morda dala porabiti za portirsko ložo ali pa za sprejem obiskov, oziroma za govorilnico. V telovadnici bi bili slepi čez dan v prostih urah, a tu bi prirejali tudi razne igre in nastope. Tudi šivalnica in šola za ročna dela bi bili v tem nadstropju.

V enem stranskih prizidkov bi bile sobe za strokovno učiteljstvo, a v drugem stranskem prizidku bi bile v visokem pritličju slepe deklice, v I. nadstropju pa slepi dečki. Ti prizidki bi seveda imeli tudi posebne dohode z dvorišča.

V I. nadstropju nad prostori za strokovno učiteljstvo bi bilo stanovanje upravitelja z vsemi pritlikinami, a nad telovadnico bi bila kapela s potrebnimi stranskimi prostori, nasproti kapele pa prostor za nadzorno osebje. Na levi in desni bi bile ločene spalnice za slepe odrasle moške in za slepe ženske tako, da bi vsaka spalna soba imela približno 8 do 10 postelj. Razen umivalnice in zadostnega števila stranišč bi bila po možnosti na vsaki strani tudi majhna bolniška soba ter garderoba za obleko in obutev. Če bo kopalnica v suterenu, bi bile prhe potrebne tudi v I. nadstropju. V podstrešju bi bile sobe za pomožne osebe in skladišča.

Na dvoriščju bi bila lopa za vrvarje in eventualno tudi za barvanje, na vsem ostalem prostoru pa ekonomija z malim gospodarskim poslopjem za konja in svinjerejo ter obširen vrt za zelenjavo.

Že dosedaj je torej zbrana vsota, da društvo lahko prične v kratkem zidati, poudariti pa moramo, da so ogromno večino denarja darovali priprosti ljudje in da je samo mariborska škofija nenkrat zbrala 18.500 D. takorekoč po dimarjih. Seveda delajo tudi vsi funkcijonarji popolnoma brezplačno ter hprestanov iščejo novih virov in dohodkov, ker je treba zbrati še prav visoko vsoto za stavbo in njegovo opremo, nadalje pa tudi za oskrbo slepih in za plače učiteljstvu in osebju. Odbor nam je dal že z nabrano vsoto najlepši vzgled, zato naj pa v veselju božičnih praznikov nikdo ne pozabi na nesrečo slepcev in naj vsak zbere vsaj najskromnejšo vsotico ter naj pošlje odboru. Na izdatno podporo države dosedaj odbor še ne more računati, pač pa je ban g. dr. Marušič ob anketi glede preskrbe slepih v naši banovini objubil podporo, če bi zavod prevzel šoloobvezne otroke. Društvo je torej podpre vsestransko potrebno, saj kar da-

Dopisi.

New York, City, N. Y.

(Neki meni neznan oseb, naročnici naše lista, ki me je že dvakrat brezuspešno iskala, pojasnim v vašem listu sledeče:

Tistim, ki ne vedo, kdaj naj prihajajo v slovenske cerkev v New Yorku k spovedi, sporočam in naznanjam, da sem vsako soboto cel popoldan na razpolago. Z doma grem le v zelo nujnih slučajih, n. pr., sprevidet umirajočega. Imam pa hišo in cerkev vedno zaklenjeno, ker se je svoje čase dogajalo, da so otroci s ceste hodili v cerkev krasit iz pušice, ako je bila cerkev odprta in ljudi ni bilo notri. Kdor torej najde hišo zaklenjeno naj kar pozvoni (na levi strani vrat je gumb), pa se hiša Gospodova vsakemu skesanemu grešniku gostoljubno odpre.

To v pojasnilo oseb, ki me je pisateno vprašala. Ustreženo pa bo tudi marsikomu drugemu, ki pride v New York po opravkih, pa ne ve, kdaj, kako in kje se lahko razun denarja iznebi tudi druge butare.

Rev. Hijancit Podgoršek.

East Worcester, N. Y.

Že dalj časa se nihče ne oglasi iz naše naselbine, zato pa jaz hočem malo poročati.

Naše farmarske razmere so se poslabšale zaradi slabe trgovine. Mleko ima nizko ceno, jajca ravno tako. Farmerski pridelki so dobili jako nizko ceno, ako pridejo na market, so pa še previsoko prodani. Kam gre dobiček? Sami veliki prekupeji ga spravljajo. Tukaj so se začeli potegavati visoki možje, profesorji z deželne šole Cabbleskill, N. Y. za organiziranje farmerjev.

Tako je bil sklican sestanek, in nastopilo je več govornikov, pa kaj pomaga, ko je profesor govornik vprašal navzoče občinost, kaj in kakšno resolucijo žele postaviti, saj skoraj ni dobil odgovora.

To je jako žalostno, ker tisti čas, ko je za govoriti in povedati svoje mnenje, se pa nihče ne upa oglasiti. Profesor je kar nekako nervozen postajal, ker gotovo ni take meličnosti pričakoval. Naposled sta bila stavljena dva predloga, ki pa ne zadostujeta po mnenju višjih oseb. Sestanek bo zopet sklican v kratkem času. Želijo, da se farmer bolj zanima za svoje interese.

Moram še to povedati javnosti, da imamo letos jako lepo zimo brez snega. Nabolj mrzla noč je bila od 10 na 11. januar, ko je toploter padel na 12 stopinj, danes pa kaže 52, to je 13 januarja, kar je izvanredno za ta čas.

Anton Habine.

Gowanda, N. Y.

Z delom gre tudi tukaj bolj slabo in plače so tudi zelo nizke. Rojakom se priporoča, da ne hodijo sem za delom, ker se ga absolutno ne dobi. Toda vseeno Slovenci v naselbini prijemajo zabave in igre, da tako pozabimo vsaj za par uric naše grenko življenje.

Petletnica S. N. Doma, katero smo proslavili dne 2. januarja t. l. je še precej dobro izpadla v teh kritičnih časih. Bil je raznovrsten program.

Tudi naš dogoletni delavec za moju njemu, damo najnesrečnejšim svojim bratom in sestram.

Tukajšnja javnost dobro ve, da našim rojakom v Ameriki v sedanjih svetovni krizi niso tla z rožicami posuta in da ima vsak v prvi vrsti za sebe in svojo družino skrbeti. vendar pa upamo, da se bodo dosedanj in novi dobrotniki, ako jim je mogoče, zmislili na najbednejše med bednimi in prispevali po svojih močeh, da se bo uredničila želja, da boma med slepe reveže naše banovine pod eno streho in jim nudili četudi skromno, vendar pa človeško življenje. Pomagajte po svojih močeh; Glas Naroda bo, kakor dosedaj, gotovo rad posredoval in podpiral vašo dobrodelno akcijo. Jaz hočem gledati na to, da se bo tudi tukajšnji tisk pričel več zanimati za ta blagohotni namen in da bo imela pobuda Mr. Walter Predovicha, iz daljnega Sacramenta, Cal., vendar enkrat svoj pravi uspeh.

napredek tukajšnje naselbine, Mr. Charles Sternisha je bil na odru ter govoril. Izvrstno si povedal, le tako naprej, za napredek naselbine. Hvala Ti! Ravno tako vsem, kateri ste pomagali pri prireditvi, všteti tudi posetnike.

Prihodnja veselica v S. N. Domu se vrši dne 23. januarja, katero priredi tukajšnje angleško poslušajoče dr. Gowanda Booster's, S. N. P. J. Imeli bodo nekaj programa, potem pa izvrstno godbo za plesateljine, katera bo igrala več slovenskih kakor pa angleških melodij. Članstvo omenjenega društva hoče da v prvi vrsti ustreže nam Slovenceem. In ker je omenjeno društvo precej zastopano na naših prireditvah, upajo, da jih tukajšnji rojaki in rojakinje, posetite v obilnem številu, za kar vam garantirajo, da vam ob priliki povrnejo.

Torej ste vsi uljudno vabljeni, da se udeležite omenjene veselice, in s tem pokazate, da so vam slovenski otroci v tujini v resnici pri sreči, in s tem pomagata mladini, katera je potrebna vaše pomoči.

Torej vsi v S. N. Dom dne 23. januarja ob 7.30 zvečer.

Zabave bo za vse dovolj in tudi za lačne in žejne bo preskrbljeno v vseh ozirih.

Vstopnina je za moške 50c, za ženske 25c.

Na svidenje ob prvi obletnici društva "Gowanda Booster's". Članstvu društva pa moje iskrene čestitke k napredku, katera so imeli v enem letu.

J. Matekovich.

Barberton, Ohio.

Zimo imamo prav lepo letos brez snega in mraza. Bog se nas je vseeno usmilil toliko, da nas ne tepe s hudim mrazom, da bomo nekoliko prihranili na premožu, ker moramo na vseh koncih in krajih gledati in štediti, da imamo vsaj za najbolj potrebno.

Svetovne depresije noče biti že konca ne kraja. Objubovali so nam gospodje baroni, da bo tako po novem letu boljše. Danes, ko to pišem, je že 13. januar, pa ni nič boljše. Sedaj pravijo, februarja bo boljše. Menda bo tako, da bodo mesece za mesec objubovali, da bo drugo novo leto prišlo, pa še bo po starem ostalo.

Seveda oni lahko norce brijejo iz nas, ker oni ne trpijo pomanjkanja. Oni lahko čakajo s polnimi žepi. Ali kdo jim je napolnil žep? Ubogi trpin, delavec.

Moram končati o tem, da predaleč ne zagazim v politiko.

Kljub vsem žalostnim slabim časom si prvoščimo tupatam kako veselo urico, s kako lepo šaloigro. Na stara leta večer, 31. decembra, je vprizoril lepo šaloigro v dveh dejanjih, "Trije ženi", dramski klub "Slovenija".

Na tej igri ni manjkalo zabave in razvedrila. Seveda čast gre igralcem in sodnikom, namreč režiserki Mrs. Antoniji Može.

Za drugo veseloigro "Moč uniforme", katero je vprizorilo dne 9. t. m. društvo sv. Martina, št. 44 J. S. K. J., gre igralcem vsa čast, kakor tudi režiserki Mrs. Albini Poljane.

Vsi so mojstrsko rešili vsak svojo vlogo.

Prav gotovo vem, da se ni noben dolgočasil, kdor je igro posetel. Nekateri smo se do solz nasmjali; saj pravijo, da je smeh dobro zdravilo.

Dvorana je bila polna kot ni bila niti v najboljših časih. Seveda, vsak si želi malo razvedrila izven svojega doma, da pozabi malo na svoje zlo.

Barbertonski Slovenci so živahni in napredni ljudje. Le tako naprej!

Nekaj se mi pa ni dopadlo pri zadnji prireditvi, povem odkrito, če mi prav kateri zameri, namreč, da se je nekateri igralce prezelo po igri, nekaterim pa izkazalo hvaležnost, namreč da so bili deležni nekaj prigrižka in drugih dobrih. Hvaležni bi morali biti vsem in izkazati vsem enako, ker vsak se trudi kdor nastopa. Človek si mora vedno pot gladiti naprej. Pa brez zamere! Upam, da drugič bo boljše.

Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice tega lista. Listu pa želim mnogo uspeha v tem letu 1932. Jennie Troha.

Peter Zgaga

Francija je jako zanimiva dežela. Njeno prebivalstvo ima precej čudne navade, pa tudi oblasti v Franciji so drugačne, nego so v Ameriki.

Tako sem pred kratkim čital poročilo, da je sodnik izpustil iz ječe nekega človeka samo zato, ker je bil oženjen in ga je poslal domov, da je lahko živel pri svoji ženi.

Kakšna je bila tista njegova žena, poročilo ne omenja, in zato rečem ne morem povedati, če je sodnik kaznjencu izkazal uslugo ali mu je pa s tem, da ga je izpustil, še večjo kazen naložil.

Kot sem že rekel, je v naši deželi drugače v tem pogledu. Iz ječe ne spuščajo kaznjencev predčasno in jih ne pošiljajo v naročje njihovih žena.

V ječo pa tudi za noben denar ne zapro človeka, če ne more navesti druge napake oziroma greha kot samo dejstvo, da je oženjen.

Balkanske države bodo proglasile moratorij — pravi poročilo. Baže nimajo denarja niti za najnujnejše potrebnosti, kaj šele za odplačevanje dolgov.

To je čudno, prečudno, če človek pomisli, kako hitro bi imela na razpolago potreben denar, ako bi izbruhnila vojna.

Vdihnite globoko in recite trikrat 99. — pravi zdravnik bolnemu profesorju.

Kratko premišljevanje ... — 297.

Zagovornik olajševalni prič: — Vi poznate obtožena že mnogo let in ste njegov intimen prijatelj. Ali vi njega smatrate za sposobnega, da bi ukradel denar?

Priča: — Koliko pa je bilo?

Kar za glavo sem se prijel, ko sem te dni čital, da nimajo v starem kraju več "kranjskih" klobas, pač pa — čujte in strnite — da imajo sedaj v starem kraju dravske klobase.

Menda zato, ker nekdanji Kranjski ni več, ampak je tisti čudovito lepi kos zemlje vključen v Dravsko banovino.

To pa ni prav, ljudje božji, to ni prav niti po kraljevskih niti po božjih postavah.

Prav nič se nisimo pritoževali, ko so nas izpremenili iz Avstrijecev v Slovence.

In le malo mrmranja je bilo čuti, ko so nas iz Slovencev izpremenili v Jugoslovance.

Odločno je pa treba protestirati, ko nam hočeje podraviti oziroma pojugoslovaniati našo najlepšo in najplemenitejšo svetinjo — kranjsko klobaso.

Vse prebivalci in vse pretrpimo v borbi za narodov blagor in za lepo jugoslovansko idejo, če pa hoče minister za socialno skrb in prehrano (zdi se mi, da je to njegovo maslo), žokati v kranjsko klobaso in ji zdevati priimke, ki jih ne zasluži, bo naletela njegova akcija na odločen odpor.

Štajerci oziroma Dravčani naj imajo svoje klobase, mi pa svoje. Te pridobitve, ki je plod dolgih stoletij intenzivnega študija in napornega dela, pridobitve, za katero je žrtvovalo na stotisotice prašičev svojo kri in življenje, pridobitve, ki je bila skuhana s stotisotcerimi tonami kislega zelja in zalita z neštetiimi vedri sladke vinske kaplje, ne damo tako zlepa iz rok.

Kranjska klobasa je bila od pamtveka kranjska klobasa, je in ostane. Salament, tako sem se navdušil, da imam kar suho grlo in da se mi slina skoro po bradi cede.

V očeh mi gori navdušenje, roka pa sega po nožu. Poglej, Marjane, če je že kuhan, kar sem jo daj, da jo razrežem — in malo zelja ali hrena zraven ...

Nič zato, če je danes petek. Bog mi bo odpustil greh, kajti zavzel sem za enega najvišjih ciljev, kar jih ima povprečna slovenska duša, zavzel sem se za stvar, katero hočejo ponižati, razžaliti in degradirati v pravem pomenu besede.

Zalostna usoda velikih izumiteljev

Zivljenje in borbe državnih ter hrabra dela junakov v vojni tvorijo eno najzanimivejših poglavij svetovne zgodovine. Še večja in pomembnejša pa je armada prvobornih napredka. Marsikateri stradanjenji, ki je delal v svojem laboratoriju ali delavnici, je temeljito posegel v življenje milijonov ljudi.

Nekaj izumiteljev, ki jih komaj kdo pozna po imenu je spopolnilo parni stroj in izumilo še nekatere druge stroje, ki so docela zrevolucionirali staro tekstilno industrijo in prinesli deželam blagostanje, katerega se ljudje nikoli niso dejali. Njih stroji so čisto spremenili ustroj socialnega sožitja stotisočev ljudi. Bili so ustvaritelji industrijskih dežel, sprožili so mednarodni boj za sirovine, za tržišča v gospodarsko še nerazvitih pokrajinah — boj, ki je na kraju dovedel do svetovne vojne.

Kako malo so se ti veliki magijci strojev razumeli na ceneno reklamo v lastni prid! Le malokdo je že čul o Kayu, Hargreavesu, Arkwrightu in Cromptonu ter o Wattu in Jacquardu.

Kdo je napravil, da je bila zadnja vojna najstrašnejša v zgodovini — generali in admirali, katerih slike pozna vsak zemljan iz časopisov — ali peščica neznanih izumiteljev, ki so konstruirali dalekostrelne topove, podmornice in letala? Šolski mladini se vtepujajo v glavo življenjepisi in zvižace državnikov, ki so se v Ameriki borili za zakonitost in proti spuščenju, toda komaj enemu na tisoč akademsko naobrazanih ljudi je znano, da je dal prvi pobudo za pobiranje suženjstva, ki je dovedlo do mehanizacije in do državljanske vojne neki Američan, ki je izumil stroj za predelavanje sirovega bombaža. Egenirni stroj Elija Whitneyja je prinesel človeku ceneno obleko in bogati hkrati farmarje in tovarnarje. Njegov stroj je rešil problem pridelovalja bombaža v tolikni množini, kolikor ga morejo predelati v tkanino tekstilne tovarne. V južnih državah ameriške Unije so zasadiли z bombažem neizmerno predele zemlje, ki je potrebovala armade delovnih sil in tako se je razvilo barantanje s sužnji in plodonosno kupčijo.

Če zasledujemo življenje velikih moč prav do početka, bomo često srečali neizmerno stvariteljsko silo, lastno izumiteljskemu geniju.

Soul — izumitelj pisalnega stroja

Po moji sodbi pisalni stroj ni pripomoček, ki bi mu bilo pripisovati kak izreden pomen. In vendar je v zadnjih 60 letih, ko se je spopolnil in razmnožil prvi skromni model pisalnega stroja, ki ga je sestavil siromašen tiskar, Samuel W. Soul iz Milwaukee (USA), temeljito presuknil gospodarski položaj ženskega sveta. Pisalni stroj je v prvi vrsti odprl ženski pot v poslovno življenje, je omogočil izbero med možnostmi in pridobitnim

polklicom ter na način počasi razpletel boj ženstva za enakopravnost na vseh poljih človeškega udejstvovanja. Pisalni stroj je postal res uporaben šele 1876. Med tem pa se je razočarani izumitelj Soul že umaknil od nadaljnjega vmešavanja v afere krog svojega izuma in svet ga je pozabil.

Zivljenje tistih, ki so utemeljili dobo stroja pa tudi vseh onih, ki so v dobrem ali slabem oblikovali današnjo civilizacijo, je bilo prav malo romantično. Ustvarjalnim genijem materialnih dobrin, ni bilo prizanešenih nič manj težkih in grenkih bojev kot umetnikom, če prav so nam slednji mnogobojni znani kot iznajditelji, ki so se prav tako borili in voljno prenašali najtežje preskušnje, v bridki revščini, samo da pripomorejo svojemudelu do zmage. Stradale so njihove družine, dostikrat brez strehe nad glavo, ker so vse imetje požrli poskusi. Njihovo delo je zorelo v najtežavnih okoliščinah. Največkrat ga je spremljalo posmehovanje ali celo neprikrito nasprotstvo, najmanj pa brezbriznost sodobnikov. In vendar so dosegla njihova dela sijajen uspeh, če prav so bil ustvaritelji premenogokrat ogoljufani za zasluženo plačilo.

Nove, napredne ideje so bile nadaljnih korporacij. Nasprotno. V večini primerov so jim delali bas državniki in zakonodavci največje ovire.

Stephenson — oče železnice

Ko je George Stephenson dejal, da bo njegovo lokomotiva lahko vlekla celo vrsto voz z brzino 20 milj na uro in ko se je pričela razprava o njegovem načrtu železnice med Manchesterom in Liverpoolom, so ga poslanci v parlamentu zasmehovali. Neki član parlamenta, ki je "examiniral" velikega izumitelja, je dejal da je baš "zrel za norišnico". Neki drug, ki ga je zanimalo, kaj je na njegovem načrtu, če se ga "premotri z vseh vidikov", je zastavil Stephensonu naslednje vprašanje:

— Nu, denimo, da bi eden teh strojev tekel po tračnicah z brzino 9 ali 10 milj na uro, pa bi ji zdajci prišel na pot izgubljena krava, — ali se vam ne zdi, da bi nastal jako siten polčraž? Stephenson mu je odvrnil, da bi bil položaj res zelo nesrečen — za kravo.

Izumitelj električnega brojčaja

Ko je Morse prvokrat razstavil električni brzojavni aparat in poslal z njim depesho 10 milj daleč po žici, ki je postal tarča smeha, in ko je po osmih letih boja zaprosil na Kongresu 30.000 dolarjev podpore za nadaljevanje poskusov pod nadzorstvom finančnega oddelka, se je našel nekdo, ki je predlagal naj se podpora za "Morsemerizem" zmanjša na polovico. Ko je Morsejev izum dokazal svojo uporabnost, ga je ponudil iznajditelj državi v nakup za 100.000 dolarjev. Generalni poštni ravnatelj

Johson, ki je proučil ponudbo pa je poročal, da ga brzojav med Washingtonom in Baltimorem ni nič kaj zadovoljil, in da bo glede na visoko tarifo za brzojavke ali nerentabilen, ali pa bodo izdatki enakih dohodkom, tako da ni računati na dobiček.

Prof. Langley

"Stric Joe" Cannon je bil eden izmed članov Kongresa, ki se je zelo energično boril proti vsakemu nadaljnjemu podpiranju profesorja Langleya, očeta modernega zrakoplovstva. Toda ko se je pozneje posrečilo po Langleyevih načrtih zgraditi prvo porabno letalo je "Stric Joe" spoznal svojo zmoto in si je poslej mnogo prizadeval vsestransko podpreti ameriško letalstvo, zlasti izumitelje in inženjerje, ki so se bavili s to svrhu.

Izumitelj stereotipije

V 18. stoletju, ko pričanja stoletje stroja, so delali napredku tehnike in industrije veliko oviro delovni sloji, iz bojazni, da jih bodo stroji pripravili ob kruh. Izumitelja stereotipije, to je odlijanja celin strani tiska v svinec, sta bila prava mučenika starih predsodkov. Ne eden izmed genijev napredka, ki so v preteklem stoletju ustvarili sijajne novosti na polju mehaničnega tiska, je moral preživeti usodo pravega mučenika. Bridke izkušnje Gutenberg in njegovih tovarišev, ki so pred več kot tristo leti temeljito spremenili metode črne umetnosti z izumom izmenljivih črk, so bile nekaj prerokski opomin, da čaka enako težka borba tudi njihove naslednike.

Stereotipijo sta izumila pisar William Ged in njegov sin iz Edinburga na Angleškem. Ko se je razvedelo, da se Gedova bavita s poskusi, kako odliwati cele strani teksta v kovino za nadaljno odtiskavanje, so spletni črkostavci proti prekocuhoma zaroto. V topi nevednosti niso mogli predvideti, da bo baš uvedba stereotipije v tiskarstvo povzročila večje povpraševanje po tehničnem osestvu.

Z grožnjo in pastijem so ovirali delo marljivega pasarja. Da je lahko prekusil svoj novi postopek, je moral njegov sin pregovoriti tiskarja, pri katerem je bil v službi, da je po noči, ko so črkostavci že odšli, pripravil tekst, ki naj bi se stereotipiral. Ged je izdal za poskuse vse premoženje in je umrl razočaran in dejanski brz belica v žepu. Tudi njegovemu sinu Jamesu se še ni posrečilo spraviti v svet očetovega izuma. Izszell se je na Jamajco kjer je v veliki bedi umrl.

Proti novotarijam v tekstilni industriji

Prav tako je nasprotovalo delavstvo tudi reformatorjem tekstilne industrije izumiteljem raznih strojev, s katerim naj bi se zamenjalo trdo in nezdravo ročno delo z mehničeno delo silno zmanjšalo proizvodne stroške, a čemer je naraslo povpraševanje po blagu, tako da so tovarne delale celo več kot poprej. Razen tega pa se je zaradi večje potrošnje cenenege blaga razvilo še mnogo drugih podjetij, tako da tekstilna industrija posledni preživljala nič manj ljudi kakor nekoč. Le spocetka, v prehodni dobi je bil stroj nezaželjeni konkurent ročnih delavcev.

Skromni obrtnik John Kaj, ki je izumil tkalni čolnici, s katerim se je lahko v enakem času naredilo dvakrat več in boljše tkanine kakor poprej, je naletel pri delavstvu na odkrito sovraštvo kjer koli se je pokazal. Pregarjali so ga od mesta do mesta in ko se je slednjič zatekel v rodno mesto Bury, da bi tam na tihem spopolnjeval svoj izum, je za las ušel linčanju. Naščuvani ljudje so vdrli v njegovo hišo in mu razbili vse orodje in vso opremo. Slednjič so mu še tvojničarji iz Yorksira ukradli izum, tako da je bil popolnoma uničen. Zaman se je boril pred angleškimi sodišči za svoje pravice. Prošnja na vlado, da bi mu priznal vsaj odškodnino, ni bila uslišana. Obupan, brez sredstev se je preselil na Francosko, kjer je umrl kot berač.

Slična usoda je doletela izumitelja stroja za izdelovanje drobnega prediva Jamesa Hargreavesa. Svojega stroja, ki je pozneje skoro popolnoma izpodrinil stare kolovrate, si Hargreaves samo iz strahu pred maščevanjem delavstva ni upal ponuditi nobeni tovarni in ga

je skrbno skrival doma. Toda delavci iz Blackburna so le izvedeli za njegov stroj. Napadli so njegovo hišo, jo razdejali, njega pa pregnali iz mesta. Zbežal je v Nottingham Hargreavesu niso priznali izumiteljskih pravic in umrl je pozabljen v veliki revščini.

Usoda izumitelja parnika

Ko je slavni francoski pisatelj Viktor Hugo videl na Seini prvi model Fultonovega parnega čolna, ga je označil za "plavajočega psa", za stroj, ki ni za nobeno rabo, za odvratno sliko utopističnih sanj. Genijalni American Fulton je ponudil svoj izum strogo nepristransko obema vojskovočima se silama: Franciji in Angleški, a povsod so ga zavrnili. Napoleon, ki je nujno potreboval hitrih in prevzernih ladij, s katerimi bi lahko v kar najkrajšem času prepeljal svoj armado na Angleško, ni hotel ničesar slišati o Fultonovem izumu, čeprav mu je Fulton dokazal učinkovitost svojega parnika.

Pionirji letalstva

Med izumitelje prvih letal štejejo Angleža Sir Hiram Maxim, American Profesor Langley in Nemec Otto Lillenthal. Langley je konstruiral model letala na parni pogon. Za gorivo je služila nafta. S tem letalom je napravil Langley že 1896. prvi uspehi let. Od sile motorja gnano letalo, ki je bilo težje od zraka, se je le kratek čas držalo v zraku, toda prvič v človeški zgodovini.

Lindbergh je menda dobil za polet iz New Yorka v Pariz precej denarja. Pred dobri tridesetimi leti pa je ameriški kongres dovolil profesorju Langleyu 50.000 dolarjev p-dpore za prevoz prvega odrašenega potnika v letalu. Ko pa se zaradi malenkostne napake na motorju polet onesrečil, je država odrekla izumitelju vsako nadaljno p-dporo. Ta kratkovidnost in nehalnost oblasti je izumitelja tako potrla, da ni bil v stanu nadaljevati začetege dela. L. 1914. pa je H. Curtis zgradil letalo natančno po Longleyevih načrtih, le da je vdelal vanjo morderen bencinski motor, in polet se mu je sijajno posrečil. To letalo, ki je prav za prav Langleyevo in ne Curtisovo delo, je zdaj razstavljeno na častnem mestu v narodnem muzeju v Washingtonu, D. C.

Iz vseh teh zgodb se vidi, da je bilo življenje velikih izumiteljev veckrat tragično, kakor srečno. In sličnih primerov bi se dalo navesti brez števila. Brez pomoči kake pesniške fantazije, bi se nam razgrnila pretresljiva življenjska drama velikih iznajditeljev in usode njihovih del, ki jih dandanašnji uživamo vsi ljudje.

BOJEVITOST IN VRAŽE JUŽNOAFRIŠKIH ZULOV

Med južnoafriškimi zamorskimi rodovi so Zuli vselej imeli največjo vlogo. Praviijo, da niso pravi zamorci, temveč mešanci po nekem plemenu, ki je prišlo sem pred pamtivekom iz Male Azije in ki jim je zapustilo kot dedščino živinorej, dočim so se domači rodovi prej bavili samo s primitivnim poljedelstvom.

Ze na zunaj se ločijo od drugih zamorskih rodov po svoji visoki, krepki postavi in tudi po svoji bojevitosti.

1818 je njih mladi glavar Čaka uvedel v rod popolno vojaško organizacijo. Ves sposobni moški svet se je delil po vojaških ednicah, ki so bile chorožene s sulicami in meči. S to vojsko si je Čaka osvojil Južno Afriko do Zambezija in jezera Viktorije. Z brutalnostjo in krvočnoostjo je iztrebil mnogo sosednih rodov in spremenil širne dežele v puščave.

Kakr' vsj zamorci, so tudi Zuli zelo vraževerni ter strahoma častijo svoje čarovnike in čarovnice. Trgovina z amuleti pri njih močno prospeva. Zivinske kuge pa "pobijajo" med drugim tako, da vtikajo v zemljo robove, ki so napolnjeni s čarovnimi snovmi.

Zuli prebivajo v okroglih kočah iz suhega listja, ki jih imenujejo pontoki. V vasi so pontoki v krogu razporejeni okoli kraja, v katerem prenočuje živina. V ostalem pa je notranjost njihovih bivališč precej udobna.

Toda že leto tega je v Varvinem življenju nastopila neka izprememba. Na štiri-desetletnico rojstva se je zaljubila v nekega zdravnika, katerega lepota je povzročila v mestu že mnogo gorja. Spocetka ji je bil Vladimir Ivanovič, ki je bil mnogo njegovih predniki, nič več. Inženirja je na lep način odslovila in Vladimir mu je nasledoval. Prvih šest mesecev je preteklo v radosti; potem pa je Varvara odkrila v sebi neko čuvstvo, ki ji je bilo neznano: ljubila je! Ta ugotovitev jo je vzradostila in istočasno sprvila v obup. Ta ljubezen se ji je zdela polom njenega preteklega življenja. Ni se več znašla. Bilo ji je kakor človeku, ki je zašel na močvirno zemljo in čuti, da mu izginjajo tla pod nogami, ne da bi imel zakaj prijeti. In vendar je občutila neko nesluteno srečo ter se vdajala zaljubljenim sanjam kakor šele dozorevajoče dekle.

ROMAN

RUSKEGA DEKLETA

FRANCOSKO SPISAL CLAUDE ANET

5

"Ah," je govorila Arijana, "saj nisem vedela, kaj se pravi biti srečen. Osemnajst ljubimcev sem imela, toda vsi so mi bili le prijatelji, nič več. In zdaj, pri štiridesetih letih, se sem ga morala srečati! In če pomislim, da je živel tu, v tem mestu, a jaz nisem vedela zanj! Tega ne morem preboreti. Ah, če bi vedela, kaj mi je ta mož!"

In neprestano je o tem govorila. Mlada deklica jo je molče poslušala, se tudi smehljala, toda pri tem si je grizla ustne.

Zdaj ko je Varvara spoznala ljubezen, je kmalu okusila tudi njene bridkosti. Zazdelo se ji je, da ni bila Vladimirova ljubezen tako goreča kakor v začetku njunega poznavstva.

Resda jo je še vedno vsak dan obiskoval, toda prihajal je ob drugem času kakor prej. Včasih je prišel h kosila ali zvečer na čaj, včasih celo zjutraj, ko je bila Varvara na svojem običajnem izprehodu. V takih prilikah jo ni več čakal kakor poprej. Redko kdaj je prebil večer v majhnem salonu poleg njene sobe, s težavo ga je pregovorila, da je stopil v njo; čas svojega kratkega obiska je rajši prebil v jedilnici, kjer so bili zbrani razen Arijane in njene prijateljice Olge, ki je bila že dolgo na hrani pri Varvari, še mnogi hišni prijatelji.

Za izgovore ni bil nikoli v zadregi. Zdaj se je žena vrnila z dežele, drugič je bila bolna, ali pa je moral k bolnikom na dom, in nešteto drugih izgovorov je navajal. Varvara je obupavala; ta ženska, ki se je ponasala s tem, da ni nikoli prošila, se je tako ponižala, da ga je moledevala, naj ostane še nekaj minut, in to celo v navzočnosti nečakinje in svojih prijateljev.

Ljubosumje jo je mučilo in ji šepetalo, da ima Vladimir novo prijateljico. Začela ga je nadzorovati, mu skušala brati s obličja misli, zasledovala njegove poglede ter poslušala celo, kako povdarja besede.

Poprej ni nikoli šla iz hiše v teku jutra, zdaj pa je begala po ulicah in se stokrat zaporedoma znašla pred hišo ljubljenege moža; celo z vozom se je peljala za njim. Toda kdo more zasledovati pota zdravnika, ki ga mnogi žeje?

Izgubila je svojo veselost in brezskrbnost srečne žene, ki ji gre vse po želji, ki ji življenje poteka brez ovir.

Ko je tistega dne Arijana prišla domov po zaključnem izpitu, je Varvara sedela v nekaterimi prijatelji za mizo, dasi so že davno pokosili.

"Ali si izpit dobro prestala?"

Praden je deklica utegnla odgovoriti, so se odprla vrata in Vladimir Ivanovič je vstopil. Bilo je, kakor da je oprezoval Arijano, ker je vstopil takoj za njo. Bil je med onimi ljudmi, ki imajo vedno mnogo opravkov in se jim mudi, skoraj petdesetletnik, gladko obrit in sivečih lasi. Imel je najlepše zobe in pod košatimi črnimi obrvmi najživahnnejše oči na svetu. Vsaka njegova kretnja je izdajala čudovito samozavest. Varvara je skočila pokoneu in mu prožila roko.

"Kako pozno prihajate!" Vladimir Ivanovič ji je poljubil roko ter se takoj oddaljil od nje, da je pristopil k Arijani, ki je nepremično obstala.

"Prišel sem samo zato, da vam čestitam,

Arijana Nikolajevna. Zvedel sem od svoje hčerke, da ste slavno zmagali, kar sem sicer pričakoval!"

"Prišel je njeno roko s svojima obema in jo dolgo stiskal. Arijana se mu je z ostro kretnjo iztrgala, kar ni ušlo Varvari.

"Sedite, Vladimir Ivanovič," je rekla, "in pijte kavo z nami."

"Ne, nimam časa. Imam še veliko poti."

"Morate vzeti čašo kave, sicer vas ne pustim proč. Morda grem z vami, da se navžijem nekoliko svežega zraku, danes imamo prvi poletni dan. Kam nameravaš ti, Arijana?"

"Do sedmih ostanem doma, petem pa pride Nikolaj pome z vozom. Trudna sem, spat pojdem."

"Zdaj mi je prišlo na misel," je rekla še Varvara, "skoraj bi bila pozabila, da imaš v sobi pismo od očeta."

Arijana je namrščila čelo; komaj je zaslišala očetovo ime, se ji je obličje zmrachilo. Nekaj minut nato so vsi zapustili jedilnico.

III.

Ko je Arijana vstopila v svojo sobo, je zagledala očetovo pismo sredi mize in prepoznala njegovo pedantično pisavo. Pismo je bilo priporočeno.

Praden ga je odprla se je popolnoma slekla in vrgla rjavi krov na stolec. Razpuščila je svoje kostanjeve lase, se zavila v tanek jutranji plašč, vzela pismo in se z bosimi nogami zleknila na divan.

Pismo se je tako začelo:

"Draga hčerka! V odgovor na Tvoje pismo z dne 10. t. m. (temu poslovnemu slogu se je deklica namrnila) Ti sporočam svoj naert. Ni moja želja, da greš na vseničiče. V Rusiji imamo itak dovolj prisrčenih žensčin. Ti si razumna in boš znala svojo bistroumnost koristneje izrabiti v gospodinjstvu in pri vzgoji svojih otrok. Upam, da se boš kmalu poročila. Naš prijatelj, Peter Borisovič, ki se ga gotovo še spominjaš, te ima v najlepšem spominu in njegova vroča želja je, da bi te vzela za ženo. Kakor veš, je resen dečko, ki ti more nuditi najprijetnejše življenje. Pridobil si je že ugleden položaj v trgovskem svetu in zanj jamčim kakor zase. Zdaj pojdem v neko zdravilišče na Kavkaz za mesec časa. V septembru, ko se vrnem, upam, da Te najdem v Petrogradu. Jesen bomo preživeli v Pavlovsku, kjer ima Peter Borisovič krasno letno hišo..."

NADALJEVANJE SLEDI

Zanimanje

za letošnji Koledar je dokaz, da rojaki se vedno radi čitajo dobre knjige te vrste.

Sedaj jih imamo na razpolago le še par sto izvodov.

Vsebina knjige je zelo raznolika. Oni, ki ljubijo povesti, imajo v njih lepo izbiro. Vsebuje tudi precej gospodarskih člankov, tehničnih razprav ter opisov o življenju naših ljudi tukaj in v inozemstvu.

Med razpravami in članki so raznoterosti, ki bodo slehernega zanimale. Cena tudi ni previsoka.

Ako ga še nimate, naročite en izvod. Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Knjigarna "Glas Naroda" 216 West 18th Street, New York

Vsakovrstne
KNJIGE
POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO
se dobi pri
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHELSEA 3878
POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Zanimanje

za letošnji Koledar je dokaz, da rojaki se vedno radi čitajo dobre knjige te vrste.

Sedaj jih imamo na razpolago le še par sto izvodov.

Vsebina knjige je zelo raznolika. Oni, ki ljubijo povesti, imajo v njih lepo izbiro. Vsebuje tudi precej gospodarskih člankov, tehničnih razprav ter opisov o življenju naših ljudi tukaj in v inozemstvu.

Med razpravami in članki so raznoterosti, ki bodo slehernega zanimale. Cena tudi ni previsoka.

Ako ga še nimate, naročite en izvod. Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Knjigarna "Glas Naroda" 216 West 18th Street, New York

Tukaj boste našli knjigo katera vas bo zanimala

MOLITVENIKI

SVETA URA v platno vez. 90 v fino usnje vez. 1.50 v najfinejši usnje vez. 1.80 SKRBI ZA DUŠO v platno vez. 90 v fino usnje vez. 1.50 v najfinejši usnje vez. 1.80 RAJSKI GLASOVI v platno vez. 80 v usnje vez. 1.20 v fino usnje vez. 1.50 v najfinejši usnje vez. 1.60 KVIŠKU SRCA v imitirano usnje vez. 60 v usnje vez. 80 v fino usnje vez. 1.00 v najfinejši usnje vez. 1.20 v najfinejši usnje trda vez. 1.50 v bel celuloid vez. 1.20 NEBESA NAS DOM v ponarejeno v najfinejši usnje vez. 1.50 v najfinejši usnje trda vez. 1.80 MARIJA VARIHINJA v fino usnje 1.20 v fino usnje 1.50 v najfinejši usnje trda vez. 1.60

Hrvatski molitveniki:

Učjena Jstarišća, fina vez. 1. Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 1.50 najfinejša vez. 1.60 Zvonček nebeski, v platno fina vez. 80 v fino usnje 1.60 Vienna, najfinejša vez. 1.80

Angleški molitveniki:

Child's Prayerbook: v batvanje platnice vezano 30 v belo kost vezano 1.10 Come Unto Me v fino vezano 35 Key of Heaven: v fino vezano 35 v usnje vezano 70 v najfinejši usnje vezano 1.20 (ZA ODRASLE)

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2. Angleško-slov. in slov. angl. slovar 90 Amerika in Amerikanci (Trunk) 5. Angeljska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10 Boj maledživim boleznim 75 Cerkljsko Jezero 1.20 Domači živnozdravniki broširano 1.25 Domači zdravilni po Knalpu: broširano 1.25 Govedorja 1.50 Hitri računar 75 Augustavija (Melik) 1. zvezek 1.50 2. zvezek 1.2-2 snopič 1.80 Kletarstvo (Skaliček) 2. Kratka srbska gramatika 30 Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30 Kako se postane državljan Z. D. 25 Kako se postane ameriški državljan 15 Knjiga o dostojnem vedenju 50 Kat. Katekizem 60 Kubični Računski 75 Liberalizem 50 Ljubavna in družinska pisma 1.35 Materija in energija 1.35 Mlada leta dr. Jureca Ev. Kreka 75 Mladostem, I. zv. 50 II. zv. 50 (Oba skupaj 99 centov) Mlekarnstvo 1. Nemško-angleški tolmač 1.40 Najboljši slov. kuharica, 608 str. lepo vez. (Kalinček) 5. Nemščina brez učitelja: 2 del 30 Nemško-slovenski slovar 2.25 Največji splošni ljubavni in drugih pisem 75 Glasben beton 50 Glasbeno knjigovodstvo 2.50 Porokovništvo, trdo vez. 1.50 broširano 1.50 Sve žilavka 75 Svetla in slika 60

Psihične motnje na alkoholski podlagi

Praktični računar 75 Pravo in revolucija (Pitamie) 30 Predhodniki in idejni utemeljci ruskega idealizma 1.50 Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 9. broširano 1.75 Računar v kronski in dinarski veljavi 75 Ročni slov. italijanski in italijansko-slovenski slovar 90 Ročni spisovnih vsakovrstnih pisem 50 Solnčenje 50 Slike iz zbiranja, trdo vezano 90 Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani) 1.50 Spretna kuharica, trdo vezano 1.45 Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano 3. Sadno vino 40 Spolna nevarnost 25 Sadržje v gospodinjstvu 75 Slavonic American Year Book 1. Učbenik angleškega jezika trdo vez. 1.50 broširano 1.25 Učna knjiga in berilo laškega jezika 60 Uvod v filozofijo (Veber) 1.50 Veliki slovenski spisovnik: zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce 1.25 Vošljena knjževica 40 Zbirka domačih zdravil 60 Zdravilna zeljska 40 Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50 Zgodovina Umjetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbih 1.90 Zdravje mladine 1.25 Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20 Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik) II. zvezek 80 Protokolne karte 1.

POVESTI in ROMANI

Amerika, povsed dobro doma najbolje 65 Agitator (Kersnik) broš. 80 Andrej Hofer 50 Beneška vedeževalka 35 Belgrajski biser 35 Beli mecesen 40 Bele noči, mali junak 60 Balkansko-Turška vojska 80 Balkanska vojska, s slikami 35 Boj in zmaga, povest 20 Blagajna Velikega vojvode 60 Belfegor 80 Bay, (roman) 65 Burska vojska 40 Beatin duernik 60 Božični darovi 60 Božja pot na Bledu 20 Božja pot na Šnurni gori 20 Cankar: Grešnik Leonard, broš. 70 Mimo življenja 80 Moje življenje 75 Romantične duše 60 Cvetice 25 Cvetina Borogradska 50 Čebelia 25 Črtice iz življenja na kmetih 35 Drobiz, in razne povesti — Spisal Milčinski 60 Darovana, zgodovinska povest 50 Dekle Eliza 40 Dalmatinske povesti 35 Dolga roka 35 Da Odrida in Bitolja 70 Doli z orožjem 50 Dve sliki: — Njiva; Starca (Meško) 60 Devica Orleanska 50 Duhovni boj 50 Dedek je pravil; Marinka in škra- teljki 40 Elizabeta 35 Fabijola ali cekev v Katakombah 45 Fran Barjo Trenk 35 Filozofska zgodba 60 Fra Diavolo 50 Godovnik (2 ZVEZKA) 1.20 Gospodarica sveta 60 Godovnik katekizem 25 Genitine v stari Ljubljani 35 Grška Mytologija 1. Gusarji 75 Gusar v oblikih 75 Hadži Murat (Tolstoj) 40 Heči papirja, vez. 1.50 Hektorjev meč 50 Hedvika 50 Hudi čast, Blage duše, veseloltra 75 Helena (Kmetova) 40 Hudo Drezdno (II. zv.) 35 Humorske, Groteske in Satire, vezano broširano 60 Islet g. Brvnika 1.20 Izbrani spisi dr. H. Dolence 60 Iz tajnosti prirode 50 Iz madamskega sveta, trdo vez. 1.60

Izbrani spisi dr. Ivan Menciinger:

2 zvezka 1.50 Igračke, broširano 50 Igračke 75 Janko in Metka (za otroke) 30 Jernje Zvončar, Med plazovi 30 Jutri (Strug) trdo vez. 75 broš. 60 Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10. 6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano 75 Juana i Mserija (Povesti iz španskega življenja) 50 Kako se sem jaz likal (Aleševce) I. zvezek 60 Kako sem se jaz likal (Aleševce) II. zv. 60 Kako sem se jaz likal (Aleševce) III. zvezek 60 Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji 30 Krvna osveta 30 Kmečki punt (Senoa) 60 Kuhinja pri kraljici gosji nočiji 50 Kaj se je Markaru sanjalo 25 Kazaki 60 Krlež pot patra Kupljenika 70 Kaj se je izmislil dr. Okš 45 Levsilovski zbrani spisi 90 I. zv. Pismi; Ode in elegije; Sonete; Romane; balade in legende; Tolmač (Levstik) 70 5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike 70 Trdo vezano 1. Ljubljanske slike, listni listnik, Trgovec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezelnik, Doktor, Gosliničar, Klepetalje, Natakara, Duhovnik, itd. 60 Lucifer 1. Marjetica 50 Materina žrtv 50 Moje življenje 75 Mali lord 80 Milijonar brez denarja 75 Maron, krščanski deček iz Libana 25 Mladih zanikernežov lastni živopis 75 Milinarjev Janez 50 Musolino 40 Mrvi Gostac 35 Mali Klatez 70 Mesija 50 Melenkosti (Ivan Albrecht) 25 Mladim sreem. Zbirka povesti za slovenska mladino 25 Misterija, roman 1. Na različnih potih 40 Notarjev nos, humoreska 35 Narod, ki izmira 40 Naša vas, II. del, 9 povesti 90 Nova Erotika, trdo vez. 20 Naša leta, trda vez. 20 broširano 75 Na Indijskih otokih 50 Naši ljudje 40 Nekaj iz ruske zgodovina 35 Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivšega slovenskega polka 1.50 Oh 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka 35 Onkraj pragozda 80 Odkritje Amerike, trdo vezano 60 mehko vezano 50 Praprečane zgodbe 35 Pasi in zanki 25 Pater Kajetan 1. Pingvinski otok 60 Povest o sedmih obešenih 50 Pravica kladiva 50 Pabirki iz Boža (Albrecht) 35 Pariski zlatar 35 Priljubljen, povest 25 Pozigalec 25 Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1. Po strani klobuk 50 Plat zvona 40 Pri stricu 60 Prst božji 20 Poljica, povest iz irske junške do- be 30 Po gorah in dolinah 60 Pol litra vipavca 60 Poslednji Mohikanec 20 Pravičljivi H. Major 20 Prigodbe čebeličice Majc, trda vez 1. Ptice salrike, trda vez 75 Pred nevlito 50 Popolniki 60 Poznava Boga 30 Prihodi 20 Poročaja 20 Pravičljivi 25 Pravega Hurovskega glavarja 30 Pravilna in pripovedke (Kokotnik) I. zvezek 40 II. zvezek 40 Izlet g. Brvnika 1.20 Izbrani spisi dr. H. Dolence 60 Priznanje Indijance 30 Priganjanje indijanskih mladenar- jev 30

Roman treh sre

Robinson 30 Robinson Crusoe 60 Revolucija na Portugalskem 30 Rdeča in bela vrtnica, povest 30 Rdeča meglja 70 Rdeča kokarda 1.25 Slovenski šaljivec 40 Slovenski Robinson, trd. vez. 75 Sveti Igralid 35 Sveta Genovefa 50 Solnce in senca 65 Skrivnost najdenke 35 Skozl širno Indijo 35 Sanjska knjiga, mala 60 Sanjska knjiga, (Arabska) 1.20 Spomini Jugoslavanskega dobro- volca, 1914-1918 1.25 Sredozemci, trd. vez. 60 broš. 40 Stranote vojne 35 Stiri smrti, 4. zv. 35 Smrt pred hišo 65 Stanov v Afriki 65 Spomin znanega potovalca 1.50 Strigarijeva Anthologia, broš. 80 Sista Sesta, povest iz Abruce 30 Sli medvedlega lovca, Potopisni roman 30 Študent naj bo, V. zv. 35 Sveta Nofburga 35 Spisje, male povesti 35 Stezalce 35 Sopot; Samotarke 35 Sveta uof 30 Svetlobe in senca 1.20 Slike (Meško) 60 Spake, humoreska, trda vez. 70 ŠKARBEPEAREVA DELA: Machbet, trdo vez. 90 broširano 70 Othelo 70 Sen Kresne noči 70 SPLOŠNA KNJŽICA: Št. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broširano 35 Št. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, izvirna povest, 181 str., broš. 50 Št. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 delj., broš. 105 strani 35 Št. 4. (Cvetko Golar) Poletne klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano 50 Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolfa Žolna in njegove družji žina, veselolodre črtice I., 72 strani, broširano 25 Št. 6. (Novak) Ljubnost 30 Št. 7. Andersonove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 strani, broš. 35 Št. 8. Akt Štev. 113 75 Štev. 9. (Univ. prof. dr. Fran Weber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70 Št. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Temque, reliefna karikatura in minipostil, 55 str., broš. 25 Št. 11. (Pavel Golla) Peterčkovce poslednje sanje, božična povest 12. (Dr. Karl Engliš) Denar narodno-gospodarski spis, poslo- venil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80 Št. 12. (Fran Milčinski) Mogočni bratja, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš. 30 Št. 13. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. 30 Št. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslo- venil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80 Št. 15. Edmond in Jules de Gon- court, Renee Maupern 40 Št. 16. (Janka Samec) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45 Št. 17. (Prosper Marince) Verne duše v vicah, prevel Mir- ko Pretnar, 89 str. 30 Št. 18. (Japost. Vrchlicky) Opo- roka hurovskega grafičnika, vese- loigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 strani, broširano 25 Št. 19. (Gerhart Hauptman) Po- topljeni zvon, dram. balka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš. 50 Št. 20. (Jul. Zeyer) Gostinji in Komuranski japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bra- dač, 154 strani, broš. 45 Št. 21. (Fridolin Žolna) Dvanajst kraljevoških zgodbe, II., 73 str. 25 Št. 22. (Tolstoj) Krastarjeva spisa 60 Št. 23. (Sophtje) Amigone, bal- ka igr. poslov. O. Golar, 60 str. broširano 50

Št. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. 90

Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del 90 Št. 26. (L. Andrejev) Črna ma- ska, poslov. Josip Valmar, 82 str. broš. 35 Št. 27. (Fran Erjavec) Brezpo- slednost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. 35 Št. 29. Tarzan sin opie 90 Tarzan sin opic, trdo vez. 1.20 Št. 31. Beka roko 25 Št. 32. Živeli 25 Št. 35. (Gaj Salustij Krisp) Voj- na z Jugurto, poslov. Ant. Dok- ler, 123 strani, broš. 50 Št. 56. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65 Št. 37. Domace živali 30 Št. 38. Tarzan in svet 1. Štev. 39. La Boheme 90 Št. 47. Misterij duše 1. Štev. 48. Tarzanove živali 90 Štev. 49. Tarzanov sin, trd vez. 1.20 Št. 50. Suika De Graye 1.20 Št. 51. Slov. balade in romane 80 Št. 54. V metžu 1. Št. 55. Namisljeni bolnik 50 Št. 56. To in okraj Sotle 30 Št. 57. Tarzanova mladost, trd vez. 1.20 Št. 58. Glad (Haunson) 90 Št. 59. (Dostojevski) Zapiski iz- mrtvega doma, I. del 1. Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del 1. Št. 61. (Golar) Bratje in sestre 75 Št. 62. Idijot, I. del (Dostojevki) 90 Št. 62. Idijot, II. del 90 Št. 64. Idijot, III. del 90 Št. 65. Idijot, IV. del 90 Vsi 4 deli 3.25 Št. 66. Kumpela, skozi uho sivau- ke, veseloltra 45 Slovenski pisatelji II. zv.: Potresna povest, Moravske sli- ke, Vojvoda Pejo i Perica, Čr- tice 2.50 Tigrovi zobje 1. Tik za fronto 70 Tajf, (Berk), trd. vez. 75 Tri indijanske povesti 30 Tunnel, soc. roman 1.20 Trenutki oddiha 50 Turki pred Dunajem 30 Tri legende o razpeli, trd. vez. 65 Tri rože 80 Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izlaja 1. V krepkih inkvizicije 1.30 V robstvu (Matičič) 1.25 V gorskem zaljetju 35 V oklopujaku okrog sveta: I. del 90 2. del 90 Vsi 4 skupaj 1.60 Veliki inkvizitor 1. Vera (Waldova), broš. 35 Vojska na Balkanu, s slikami 25 Vrtnar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75 broširano 60 Volk spokornik in druge povesti. 1. trdo vezano 1.25 Vinjega repatica, roman, 2 knjgi 1.30 Vojni, mir ali poganstvo, I. zv. 35 V pustiv je šla, III. zv. 35 Valentin Vodnika izbrani spisi 35 Vodnik svojemu narodu 20 Vodnikova praksa I. 1927 50 Vodnikova praksa I. 1928 50 Vodniki in preporki 60 Zmisel smrti 60 Zgodbe dnevi nesrečnega kralja 60 Za kruhom, povest 35 Zgodba kmečka vojska 75 Zgodovina o nevidnem človeku 35 Zmaj iz Besne 70 Življenje slov. trpina, izbrani spisi Aleševce, 3. zv. skupaj 1.50 Zlatokopi 20 Ženiti naše Koprsko 45 Znote in konce gđ. Pavle 45 Zlata vna 50 Zbirka narodnih pripovedk: I. del 40 II. del 40 Znamenje štirih (Doyle) 50 Zgodovinske anekdote 30 Z ognjem in mečem 3. Zločin in kazen: I. in II. zvezek 1. vezana 1.25 Zgodbe Napoleonskega huzarja 60 Zgodbe zdravilnika Mozilka 70 Zlati puzlar 50 Zvestoba do groba 1.50 ZBIRKA SLOVENSKEH POVESTI 1. zv. Voljavnir ali pogovore 35 2. zv. Huda breznica 35 3. zv. Vana povesti 35 4. zv. Povesti in slika 35 5. zv. Povesti naj bo. — Naš vseh- danji svet 35

SPISI ZA MLADINO (GANGL)

3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 po- vesti 50 4. zv. trdo vezano. Vsebuje 5 po- vesti 50 5. zv. trdo vezano. Vinski brat 50 6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 po- vesti 50 RENEŠKI TRGOVECI, Izkrožav v 5. dejanj 60 (Cyrano de Bergerac, Herična kome- dija v petih dejanjih, Trdo vez- zano 1.70 Edeja, drama v 4. dej. 60 Gospa z morja, 5. dej. 75 Lokalna železnica, 3. dej. 50 Marta, Semelj v Richmondu, 4. dejanja 30 Ob vojski, Izkrožav v štirih slikah 30 Tončkove sanje na Miklavjev ve- čer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60 R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), vez. 45 Revizor, 5. dejanj, trda vezana 75 Veronika Deseniška, trda vez. 1.50 Za križ in svobodo, Izkrožav v 5. dejanjih 35 Ljudski oder: 4. zv. Tihotapec, 5. dejanj 60 5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja 60 Zbirka ljudskih iger: 3. snopič. Mlin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje 60 12. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok 30 Slovenski pisatelji II. zv.: Potresna povest, Moravske sli- ke, Vojvoda Pejo i Perica, Čr- tice 2.50 Tigrovi zobje 1. Tik za fronto 70 Tajf, (Berk), trd. vez. 75 Tri indijanske povesti 30 Tunnel, soc. roman 1.20 Trenutki oddiha 50 Turki pred Dunajem 30 Tri legende o razpeli, trd. vez. 65 Tri rože 80 Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izlaja 1. V krepkih inkvizicije 1.30 V robstvu (Matičič) 1.25 V gorskem zaljetju 35 V oklopujaku okrog sveta: I. del 90 2. del 90 Vsi 4 skupaj 1.60 Veliki inkvizitor 1. Vera (Waldova), broš. 35 Vojska na Balkanu, s slikami 25 Vrtnar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano 75 broširano 60 Volk spokornik in druge povesti. 1. trdo vezano 1.25 Vinjega repatica, roman, 2 knjgi 1.30 Vojni, mir ali poganstvo, I. zv. 35 V pustiv je šla, III. zv. 35 Valentin Vodnika izbrani spisi 35 Vodnik svojemu narodu 20 Vodnikova praksa I. 1927 50 Vodnikova praksa I. 1928 50 Vodniki in preporki 60 Zmisel smrti 60 Zgodbe dnevi nesrečnega kralja 60 Za kruhom, povest 35 Zgodba kmečka vojska 75 Zgodovina o nevidnem človeku 35 Zmaj iz Besne 70 Življenje slov. trpina, izbrani spisi Aleševce, 3. zv. skupaj 1.50 Zlatokopi 20 Ženiti naše Koprsko 45 Znote in konce gđ. Pavle 45 Zlata vna 50 Zbirka narodnih pripovedk: I. del 40 II. del 40 Znamenje štirih (Doyle) 50 Zgodovinske anekdote 30 Z ognjem in mečem 3. Zločin in kazen: I. in II. zvezek 1. vezana 1.25 Zgodbe Napoleonskega huzarja 60 Zgodbe zdravilnika Mozilka 70 Zlati puzlar 50 Zvestoba do groba 1.50

PESMI in POEZIJE

Akropolis in Piramide 80 broširano 80 Azazel, trdo vez. 1. Balade in romane, trda vez. 1.25 Bob za mladi zob, trda vez. 40 Krugulčki (Uta) 65 trdo vezano 80 Moje obzorje, (Gangl) 1.25 Narcis (Gruden), broš. 30 Primorske pesmi, (Gruden), vez. 30 Slutne (Albreht), broš. 30 Pohorske poti (Glaser), broš. 30 Oton Zupančič: Sto ugank 50 Vjolicke, Pesmi za mladost 60 Zvonček, Zbirka pesni za sloven- sko mladino, Trdo vezano 90 Zlatorog, pravljice, trda vez. 60 PESMI Z NOTAMI NOTE ZA KLAVIR (Pavčič) Slovenska koračnica: 10 zvezkov. Vsak zvezek po 30 10 zvezkov skupaj 2.50 8 mladinskih pesmi (Adamč) 50 NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA Album slov. narodnih pesmi (Prelovec) 80 Šest narodnih pesmi (Prelovec) 30 MEŠANI IN MOŠKI ZBOR Slovenski akordi (Adamč): I. zvezek 75 II. zvezek 75 Pomlaciški odmevi, II. zv. 45 Ameriška slovenska lira (Holmar) 1. Orlovske himne (Vodopivec) 1.20 10 moških in mešanih zborov — (Adamč) 45 MOŠKI ZBOR Trije moški zbori (Pavčič) — Izdala Glasbena Matica 40 Narodna nagrobica (Pavčič) 35 Gorskí odmevi (Laharnar 2. zv. 45 Naši himni 50 MEŠANI ZBORI: Flajnsko, II. sv. (Laharnar) 45 Trije mešani zbori, Izdala Glasbe- na Matica 45 RAZNE PESMI S SPREMLJEVA- NJEM: Demovini, (Foster) 40 Izdala Glasbena Matica Gorske cvetlice (Laharnar) četre- ro in petero raznih glasov 45 Jaz bi rad radežih reč, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvoesper 20 V popeljnini noči (Sattner), kan- tatina za sol, zbor in orkester Izdala Glasbena Matica 75 Dvo pesmi (Prelovec), za moški zbor in bariton solo 20

Kopletci (Grum), Učeni Mihec, — Kranjske šere in navade, Ne- zadovoljstvo, 3 zvezki skupaj 1.— Kopleta Kuza Muca (Parma) 40 PESMARICA GLASBENE MATICE: 1. Pesmarica, uredil Hubad 2.50 2. Koroske slovenske narodne pesmi (Svikiaršič) 1. 2. in 3. zv. skupaj 1.— MALE PESMARICE: Št. 1. Srbske narodne himne 15 Št. 1a. Sto čutiš, Srbine tužal 15 Št. 10. Na planine 15 Št. 11. Zvečer 15 Št. 12. Vasovalec 15 Št. 13. Poloknica 15 Narodne pesmi za mladino (Zi- rovnik) I., II. in III. stopnja po VSE 3 stopnje skupaj 50 Slavček, zbirka solskih pesmi — (Medved) 25 Narodne vojaške (Fejzančič) 30 Lira, srednješolska, I. in 2. zvezek po 50 Troglanski mladinski zbor primeren za troglanski ženski ali moški zbor, 15 pesmic, (Pregel) 1.— Mešani in moški zbori (Aljaš) — 3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo peč; Na dan; Divna noč 40 6. zvezek: Opomin k vsejini; Sve- ta noč; Stražniki; Hvalite Gos- poda; Občutki; Geslo 40 7. zvezek: Slavček; Zaostali ptič; Domoljubna iskriča; Pri svadbi; Pri mrtvaškem sprevedu; Geslo 40 8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (me- šani zbor); Prijatelji in sen- ca (mešani zbor); Stoji, solncece stoj; Kmetski hiši 40

CERKVENE PESMI

Domači glasi, Cerkevne pesmi za mesan zbor 1.— 12. Tantom Ergo (Premr) 50 Masne pesmi za mesan zbor — (Sattner) 50 12. Pange lingua Tantom Ergo Ge- nitorii, (Foerster) 50 12. Pange lingua Tantom Ergo Ge- nitorii (Gerbič) 50 Hvalite Gospoda v njegovih svet- nikih, 20 pesmi na čast svetnik- om (Premr) 40 10 obhajilnih in 2 v častpresv. Sr- cu Jezusovemu (Grum) 35 Missa in honorom St. Josephi — (Poglednik) 40 Kyrie 60 K svetemu Rešnjemu telesu — (Foerster) 40 Sv. Nikolaj 60 NOTE ZA CITRE Koželjski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki 3.50 Buri pridejo, besednica 20 NOTE za TAMBURICE Slovenske narodne pesmi za tambu- rski zbor in petje (Bajuk) 1.30 Bomi sel na planine, Podpiri slov. narodnih pesni (Bajuk) 1.— Na Gorenjskem je fletno 1.— RAZGLEDNICE Newyorške, Različne, dučat 40 Velikončne, božične in novoletne dučat 40 Iz raznih slovenskih krajev, dučat 40 Narodna noša, dučat 40 posamezne po 05 ZEMLJEVIDI Stenski zemljevid Slovenije na moč- nim papirju s platnenimi pregri- bi 7.50 Pokrajni ročni zemljevidi: Dravska Banovina 30 Jugoslavija 30 Gorenjska 30 Slovenske Gorice, dravsko ptuj- skopolje 30 Ljubljanske in mariborske oblasti 30 Pohorje, Kozjak 30 Celjska kotlina, Spodnje sloven- sko posavje 30 Prekmurje in Medmurje 30 Kamniške planine, Gorenjska ravnina in ljubljansko polje 30 Canada 40 Združenih držav, veliki 40 Mali 15 Nova Evropa 50 Zemljevidi: Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washing- ton, Wyoming, vsaki po 25 Illinois, Pennsylvania, Minneso- ta, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po 40 Naročilom je priložiti denar, bo- disis v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo. Ne naročajte knjig, katerih ni u- cenilku. Knjige pošiljamo poštne presto

NOTE ZA CITRE

NOTE za TAMBURICE

RAZGLEDNICE

ZEMLJEVIDI

MOŠKI ZBOR

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ARKADIJ AVERČENKO:

DOBRA KUPČIJA

Ko sem dobrodušno spoznal Carigrad, sem sklenil lotiti se kakega posla. Izvedel sem, da se vsi poslovni ljudje zbirajo v neki kavarni v Perri. Odsel sem torej tjakaj, naročil skodelico kave in v pričakovanju sedel za mizico...

sentimentalno prošil. Tako so srčkane. — Kako bova pa potem prodala meso? Sam ju bom zaklal, ne bojte se. Torej za vaših dvajset lir boste imeli šest pudov ovčjega mesa v predaji na drobno — šestdeset lir!!! Pa še kožo in roge povrh. Jaz sicer do tedaj še nisem videl rogate ovce, toda mislil sem si, da mora biti v teh krajih pač taka pasma doma.

vita podobna; — sem mrmral pod nos in ga spremljal s pogledom. Isti obraz, isti glas, in še celo pri ovnih časih kaj zasluži, kakor oni! Mnczo tajnosti hrani v sebi očarljivi, zagonetni Vzhod!

PALAČA KRIVOVERNE KRALJICE

Pri izkopavanjih v Tel el Amarni v Egiptu so odkrili 3000 let staro kraljevo palačo. Gre brzkone za rezidenco slavne kraljice Nefretete po njenem razstolčenju. Kraljica Nefreteta je bila žena Faraona Amenofisa IV., ki je tu vladal in hotel uvesti monoteistično vero v stari Egipt, namreč čaščenje sonca. Odredil je odpravo stare vere in zasledovanje Amonovih duhovnov, ki so bili njegovi politični nasprotniki. V tem času je tudi egiptska umetnost dobila izrazito realističen in čisto karikaturn značaj. Kralj sam se je dal nasproti vsem tradicijam karikirati — v persiflazo "bogu na prestolu Horusa".

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER) Stane samo \$2.—

NEZNANI LJUDJE IN ŽIVALI V AFRIKI

Raziskovalec Hans Schonburg, ki je pred časom z večjo odpravo odpotoval v Afriko, da bi raziskal nekatera močvirja, ki so bila Evropecem do danes neznan, sporoča po daljšem presledku, da se mu je posrečilo po dolgem in napornem potovanju letos 21. oktobra doseči cilj ekspedicije, jezero Bangweolo. To je bila zelo težavna, zato pa je trud odprave bogato poplačan. Schonburg in tovariši so odkrili mnoge doslej neznane živali. Med njimi so našli tudi vodne antilope, ki so jih celo filmali. V krajih teh živali je odkrila ekspedicija tudi neko plemo močvirskih pritiklavcev, ki doslej še niso prišli nikoli v stik z evropskimi civiliziranci.

Jezero Bangweolo je odkril leta 1868. znani raziskovalec Livingstone, ki ga je smatral za močvirje ne pa za jezero, ker je globoko komaj pet do šest metrov. V te kraje se niso podajali Evropeci zaradi malarije. Pritiklavci, ki jih cmenja Schonburg, so pigmeji Batve. Ljudi jih je tako strah, da se pred njimi takoj skrijejo, splezajo na drevesa in se umaknejo na nedostopne močvirske predele.

ZVITA BUČA, TODA NE POLNOMA

Dan vstaja na vzhodu prej kakor na zapadu in to čim vzhodnej, da je bila njegova gibalna sila. V Berlinu hranijo nje prekrasni, barvni doprsnj kip, zaradi katerega sta se nemška in egiptska vlada toliko prepirali.

Kako je končal Amenofis IV., naravne smrti ali nasilne, ni znano. Sledil mu je pristaš stare vere, energični general Horemheb, temu pa znameniti Tutankamon. Egiptskega svetovnega kraljevstva pa je bil takrat že konec.

SLOVENSKI NOTAR ALOIS SKULJ 72-23 — 65th Place Brooklyn, N. Y. Tel. Evergreen 2-5540

KDO JE IZUMIL...

Človek se je sicer že zelo zgodaj naučil delati ogenj po najrazličnejših načinih, toda do izumitve žveplenke je trajalo tisočletja. Šele v začetku 19. stoletja leta 1812, je izumil Chancel šibice, ki so se vzgale, če jih je pomočil v žvepleno kislino in ki so bile precej nevarne. Desetletja pozneje so jih nadomestile prve šibice na drgnjenje. V glavi so imele kemične snovi (kalijev klorat in žvepleni antimon), drgnili so jih pa ob peščenem papir. Skoraj istovremeno so izumili fosforne vzgaliče, ki so jih zaradi njihove nevarnosti spčetka prepovedali. Šele 1845 so prišle spet v promet, a leta 1848 je izumil kemik Böttcher današnje varnostne vzgaliče, ki so hitro izpodrinile vse druge.

Prastara kitajska kronika poroča, da je kitajski cesar l. 1160 pred našim štetjem podaril poslaničniku neke tuje države "fse nan" (kazalec jugo), da bi našel pot domov. V Evropi pa se je kompas pojavil šele v začetku 13. stoletja. Italijanski pomorski pilot Flavio Gloja je postavil prsto nihanje magnetno iglo na žebelček & leseni škatli in dno je opremil z vetnico. Kompas si je potem hitro osvojil Evropo.

Ure same na sebi so ljudje poznali že v pradavnih časih, prvo uro na kolesa in z uteži pa je izumel neki italijanski duhovnik leta 1850 prvo žepno uro na peronamestu uteži je izumil Norimberžan Peter Hele (Heulein) leta 1505. Te ure so imenovali "norimberška jena". Njeno pero je bilo iz ščetine, leta 1674 ga je Huygens nadomestil z jeklenim zavojčastim peresom.

Električno žarnico je izumil samostojno več oseb in že l. 1845 je Jobard v Bruslju predlagal, da bi vzgoli v brezdražnem prostoru oglje z električnim tokom. Edison je nadomestil samo doterdanje neuporabne vrste oglja z z ogljenimi bambusovimi nitkami, a njegova žarnica je bila prva praktično uporabna. L. 1879 je na parniku "Columbia" zagorelo 115 takšnih žarnic kot prva večja naprava te vrste. Na svetovni razstavi v Parizu leta 1881 je dosegla Edisonova žarnica ogromen uspeh. Pozneje je kemik Nernst nadomestil ogljene nitke s platinskimi zavojčastimi, a takšne žarnice so bile predrage. Nove nitke so, kakor znano, iz težko talečih se kovin, tantala, osmija itd.

Želodčno zdravilo, ki preskrbi zdravje in dolgo življenje

Chicago, Dec. 8.—Jaz sem gotova, da mnogo ljudi bi si lahko pomagali sodelati in življenju z zdravjem. TRINERJEVEGA GRENKEGA VINA To je bilo moje zdravilo zadnjih 19 let. V moji sosesčini je ženska 68 let stara, polna življenja in se vedno hodi na delo, ter hvali Trinerjevo grenko vino kot njeno glavno oporo zdravju. Jaz poznam ženske, ki so šle skozi spremembo življenja brez, da bi niti opazile in edino Trinerjevo grenko vino jih je preneslo skozi to dobo varno. To je čudovito zdravilo. Vaša, Mrs. Marie Filip, Kedvale Ave. Ako hočete biti prosti zaprtnice, imeti dober apetit in redno dnevno odvajanje ostankov iz telesa, v katerem se zbirajo strupi in ki vodijo do nevarnih sitnosti, poskušajte se tega nasveta in rabite Trinerjevo grenko vino, katero je prestalo že 42 letne skušnje in se pokazalo najboljšo odvajalno sredstvo. Jačevalec želodca nad drugimi zmesi. Zdravniki ga priporočajo. V vseh lekarnah v malih in velikih steklenicah, vrednostni kupon v vsakem zavoju. Ako se ga ne dobi v vaši sosesčini, tedaj pišite na Jos. Triner Co., 1333-45 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill. (Adv.)

NAJVAŽNEJŠA ODKRITJA V MINULEM LETU

Pravkar preteklo leto nam je poleg mnogo negativnega prineslo tudi mnogo uspehov in to zlasti v področju naravoslovnih ved. Tako se je posrečilo odkriti zadnje tri prvine, ki so še manjkale v periodičnem sistemu, po katerem znaša število vseh prvov, kakor znano 92. Prvine, ki so še manjkale v njem, so bile označene s številkami 61., 85 in 87. Prvo je odkrilo več raziskovalcev obenem, kar je imelo za posledico, da ji še niso določili definitivnega imena. Amer. odkritelji ji hočejo dati ime "Ilinium" po državi Illinois, italijanski odkritelji pa "Florentinum". Prvini 85. in 87. sta odkrila po kratkem presledku dva profesorja na ameriški Cornellovi univerzi. Za sedaj se ni znano, da-li je število prvov res 92, ali jih je še več. Važen korak naprej je storila znanost z odkritji v področju vitaminov. Doselej ugotovljenih vitaminov je pet in se imenujejo A, B, C, D, in E. Lansko leto je prof. Nindaus pridobil vitamin D, ki preprečuje rahitidnost, v čisti kristalizirani obliki. Isto je uspešno švedu prof. Euler-Chelpinu in švicarju prof. Karrerju za vitamin A, ki oskrbuje rast, švedskemu učenjaku dr. Ryghu pa za vitamin C, ki preprečuje skorbut. Zelo važni so uspehi v področju hormonov. Docentu dr. Butenandt, ki je že prej pridobil kemično čisto ženski spolni hormon, je lansko leto isto z moškimi hormonom. Oba hormona sta skoraj iste vnanje in notranje sestave — malenkostne razlike pa so odgovorne za razliko med žensko in moškimi. Oče pomlajevalne teorije, prof. Steinhach, je lansko leto v ostalem odkril, da se tvori v ženskem organizmu poleg ženskega hormona tudi moški.

Iz Slovenije.

Novi grobovi. V Kokri je preminul v 64. letu starosti Jurij Povšnar, gostilničar in posetnik, imetnik reda sv. Save V. razreda. V Novem mestu je po dolgi bolezni izlilnil Anton Bervar, okrajni tajnik v pokouju. V ljubljanski javni bolnišnici je preminul v starosti 65 let za zastupljenjem krvi franciskan pater Severin Fabiani, znan med svojimi tovariši kot dober glasbenik in slikar. V visoki starosti 90 let je umrla v Spodnjih Gorah pri Braslovcah ena najstarejših braslovskih občank Alojzija Milherjeva, teta polkovnika v pokouju. Nesreča pri božičnem obdarovanju. Na Stefanovo so priredili v Ljubljani na Stavbah božičnico za otroče predilničarjev. Mnogo otročadi je zbrala okrog sebe darčljiva predilničkova uprava, ki je v največje veselje dece postavila tudi lepo božično drevesce. Ko so zasijale lučke in praviljenem čaru in so pričeli z razdeljevanjem daril, je pritisnila deca k drevescu. 6-letnega fantička, sina ključavnikarja Peterca, ki je igral "božička", in je bil okrašen z bombažen, so tako tesno pritisnili k gorčim svetčam, da se je bombaž vnel. Mali božiček je bil takoj v plamen, po obrazu pa je dobil precej resne poškodbe. Nujno so prikleali zdravnika. Opekline na obrazu so malemu ubožu povzročile hude bolečine; utegne pa občutiti posledice na očeh. IZGUBLJEN ROKOPIS KORANA Jeruzalem, Palestina, 14. jan. Neko poročilo pravi, da je dragocen rokopis korana, ki se ceni na sto tisoč dolarjev, izginil iz mošeje Alaosa. Uradniki v mošeji nečejo niti zanikati, niti potrditi tega poročila. Rokopis je bil pred več kot 800 leti pisan na pergament in ga je pogrešajo več dni. Pogrešili so ga na dan mohamedanskega praznika Ramadan, ko so ga hoteli rabiti.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR — L. 1932

150 strani dobrega čtiva S poštino SAMO 50c SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. KOLEDAR LAHKO DOBITE TUDI PRI NAŠIH ZASTOPNIKI

POVESTI: Koliko zemlje potrebuje človek, Kena-Kena, Opal, Baklanov, Neznaneč, Napadi mravelj. POUČNI ČLANKI: Kako bo reformiran Koledar, Izrabljanje solne toplote, Vizija bodoče vojne, Poganski in krščanski talisman, Čudeži indijskih fakirjev, Grafologija, Petiletka, Angleška svetovna moč, Kako je treba spati, Smrtonosni zvočni valovi, Kukluksklan, Simbolika rok, Elizejska palača, Prebivalstvo

Razne povesti in članki Opis, raznoterosti, slike SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR — L. 1932

Mali Oglasi imajo velik uspeh Prepričajte se!

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

(Nadaljevanje.)

In ta dan je prvokrat videl Margareto Homčeva. Kot krasna pravljica je stopila v sobo, kjer sta jo že oba čakala. Ahčemu šine rdečica v obraz in napravi neroden poklon, ko mu gospa predstavi svojo hčer.

Še nikdar ni videl kaj lepšega, kot je bila ta deklica, da se mu je zdelo, kot bi dragocena slika stopila iz okvirja.

Ali je Margareta čutila njegovo občudovanje? Lahna rdečica na njenem obrazu se je poglobila in v zadregi gleda mimo njegovih oči.

— Ali gremo sedaj, mati? — vpraša Greta. — Zdaj sem pripravljena.

— Gotovo, Greta. Saj sva že čakala na te.

Gospa Homčeva je bila nekoliko razburjena. Zelo se je veselila tega povabila, ki bo prineslo nekoliko izpremembe v njeno enolično življenje. Zelo dobro je izgledala s svojo krasno dekliško vito postavo in nežnim, lepo izrezanim obrazom, katerega so obkrožali bogati plavi lasje.

Samo njena hoja je bila malo težavna opirala se je na hčer, že knaulu, ko so prišli iz hiše.

Joško Ahčim je to opazil. Konečno se upa ponuditi gospej svojo roko, česar si poprej iz sramu ni upal.

— Ali se ne bi rajše peljali, gospa? — pravi Joško.

— O, ne, gospod Ahčim, — pripomni naglo Margareta, — za mojo mamo je še dobro, če se ma lo premika in danes je tako lepo.

— Da, danes je tako lepo, — ponovi Joško.

Margareta ni vedela, da s tem ni mislil na lepi novembarski dan, ko je sonce še tako toplo ogrevalo zemljo in je bilo drevje pokrito z vseni mogočimi barvami in zrak je bil tako jasev in prozoren — na vse to ni mislil. Misli je, zato je tako lepo, ker je mogel hoditi poleg lepe deklice in poslušati njen lep, ljubeznjivi glas. V njun pogovor se ni mnogo mešal. Samo, ako ga je katera vprašala, je odgovoril nekoliko naglo in v zadregi. Vse je bilo v njem razburjeno. To je bila Margareta Homčeva, ki živi v isti hiši z žnjim.

Dva tedna je že stanoal v tej hiši in je še ni videl — v svojih mislih je ta dva tedna prišel k izgubljenim.

Z mnogimi besedami jin nekoliko pretirano ljubeznivostjo je gospa Amanda Grilova pozdravila svoje goste.

Margareta takoj prevzame mesto domače hčerke in si je dala mnogo opraviti pri kavi in različen peevu. Vedela je, kako je bila njena mati vedno vesela povabila svoje svakinje, za njo pa so bili obiski žrtev. Z bridkim občutkom je Margareta opazila, da se je teta obnašala, kot da se milostljivo poniža do njih, ker so živeli v gospodarsko slabših razmerah.

Zdaj je morala iz sosednje sobe prinesiti album fotografij. Gospa Grilova odpre album in pokaže sliko lepe, mlade gospe z otrokom v naročju. — Ali jo poznate, Joško?

— Moja mati in jaz.

V zadregi se smeje, kot bi ga bilo sram, da je bil kdaj tako majhen in slaboten.

— Listajte še dalje, Joško. Našli boste še več spominov. Tukaj je vaš oče, vaš stari oče in stara mati, tukaj vaša hiša, v kateri sem preživela marsikatero lepo uro.

In našela je vse spomine prejšnjih dni, slednjic pa vendar obrne pogovor na drug predmet in vpraša:

— Ali ste se sedaj že privadili, Joško? Gotovo vam ugaja vaša soba.

— Lepše ne bi mogel dobiti, teta Amanda. Z vsakim dnem sem vam bolj hvaležen.

— Veseli me, Joško. Tam se lahko učite in delate, kakor hočete. Ali se še tudi ukvarjate s pisateljevanjem?

Ko Joško išče pravo beselo v odgovor, že gospa Grilova nadaljuje:

— O, oprostite; mogoče sem preveč radovedna. Ali je kak ljubezenski roman, ki ga pišete? Ljudje take najrajši berejo.

— Jaško zataji smehljaj.

— Ne; ljubezenski roman ni. Kaj takega ne znam pisati.

— Gotovo mislite, da je bolj zanimivo tak roman doživeti? — Poredno ga pogleda gospa Amanda. — Tukaj ne bi bili v zadregi glede tega.

Resno odmaje z glavo.

— To ni za mene.

— Saj res, tako izgleda. Vendar pa, ako pride prava, ne boste več tako govorili.

Ali je bil samo slučaj, da so njegove oči iskale Margareto, ki je ravno natočila kavo svoji teti?

— Joško, srčna želja vaše matere je, da bi kmalu pripeljali v hišo mlado gospo, — pripomni gospa Grilova.

— Jaško se mora prisrčno smejati.

— Toda teta Amanda; saj sam vendar še dijak. Na kaj naj se poročim? Ne, želja moje matere mora še nekaj časa ostati samo pobožna želja. Ženi mora mož vendar nuditi zadosten dohodek, to pa je še daleč od mene.

— Teh par let naglo poteče. Nastavljeni boste kot profesor in ako napravite še doktorat —

— Doktorat mi tudi nič ne prinese.

— Dohodki vaših del —

Greta se je jezila nad teto, ker je govorila kot kaka nevedna žena z dežele.

Zopet se po sobi razlega prisrčen Joškov smeh.

— Moja dela teta Amanda! Gotovo vam je mama pisala take stvari, ki niso resnične. Mogoče vam je izdala neko naključje, pri katerem sem imel nekoliko sreče. Seveda čutim notranjo silo, da bi nekaj napravil — glava mi je polna načrtov, toda se še borim z vse-lino — besede in stavki se ne uklonijo kar tako.

— Mnogi pisatelji ne kažejo nikakih težkoč kot vi. Pišejo, kar jim ravno pride na um!

— Teta, saj jaz nisem pisatelj, ki pošle ljubezenske in pustolovske romane.

— Teta, velika razlika je med pesnikom in pisateljem, — se vmeša Greta. — Oče mi je pogosto rekel, da mnogi pisatelji smatrajo svoj poklic kot kako trgovsko podjetje, medtem ko pesniki poslušajo na notranji glas in čakaj na svoj čas. Kdor kaj vsvarja, ga ni treba izpraševati in siliti vanj. Tudi če ga ne vidite delati, je vse v njem zaposleno. Moj oče ni nikdar odobral, ako je kak u-

metnik delal samo zato, da je zaslužil denar in je s tem pokazal, da je svoj umetniški duh primerjal z materijalnostjo. To je poniževanje pred darom, ki mu ga je dal Bog. To tudi niso umetniki, rokodelci, ki sedejo k počitku, ko so dobili toliko denarja, da lahko žive brez dela. Naenkrat jim mine veselje do umetnosti.

— Greta, kaj ti vse to govoriš? Tako nesposametnost!

Teta Amanda jezno zmaže z glavo, da se Greta upa vprico Ahčina tako govoriti.

Toda ne glede na to pripombo, Greta nadaljuje:

— Umetniško vsvarjanje prihaja iz notranje grenke potrebe, ali si reven ali bogat, ali mlad ali star. Pravi umetnik nikdar ne misli pri svojem delu na dobiček, ki mu prinese njegovo delo. Živi samo v potrebi in veselju po delu, kar mu je mnogo dragocenejše kot pa vse drugo.

Sicer vedno tako molčeva Margareta sama ni vedela, kako je prišlo, da je vse to rekla. Morda je bilo iz tihega občutka in želje, da bi jo Joško Ahčim drugače sodil, kot pa mislite o njej njena mati in teta.

Joško, ki jo je poslušal z bleščočimi očmi ji prikrima in hoče odgovoriti. Toda predno pride do tega, poprime gospa Grilova besedo in skoro jezno prične zmerjati:

(Dalje prihodnjic.)

SARKOTIČEVE KONCESIJE ITALIJI

Monti, posebni poročevalec fashiističnega lista "Il Tevere", je posetil znanega hrvatskega renegata, bivšega avstro-ogrškega generala Sarkotiča na Dunaju, ki je tekom razgovora med drugim izjavil:

— Mi smo hvaležni Italijanom, ki razumejo in podpirajo naše težnje. Če nas je v preteklosti vezala dolžnost, da smo služili Avstriji, smo storili to kot lojalni vojaki. Ko pa so nas pozneje preslepili in se pokazali sovražnike Italije, smo takoj izpremenili svoje stališče. Če se bodo izpolnile naše težnje, tedaj se bomo, kakor je samo ob sebi razumljivo, postavili na stran one sile, kateri se bomo morali zahvaliti za našo zmago. In tej sili se bomo izkazali hvaležni.

Monti se je nato očitaknil še delikatnega jadranskega vprašanja. Kaj bo z Dalmacijjo? Kaj bo z Jadrantom? — Ni jih vprašanj, — je odvrnil Sarkotič, — ki se ne bi dala urediti. Po mojem nas bo morala Dalmacija družiti. Ta dežela bo morala predstavljati most našega prijateljstva. Razumljivo je, da bo treba Italiji prepustiti popolno strateško premoč in politično kontrolo nad morjem, ki so ga nekoč obvladovale Benetke. Ta njen prestiž se bo moral razširiti tudi na vse omeje okrog Jadranskega morja. Po mojem nam to ne bo škodilo.

Ko se je Monti poslavljaj, mu je Sarkotič še dodal: — Najbolj pa bodite prepričani o mojem globokem spoštovanju Mussolinijevega genija in njegovega dela. Jaz sem bil morda med prvimi, ki sem dejal, da bi morali v Rimu in ne na veslovanskem shodu iskati luč, ki nam bi bila morala kazati pot. In sedaj kličem srečo možu, ki bi ga morali vsi pozdraviti kot vodnika usode naše stare Evrope, ki je dolžna že toliko hvale dejanjem in vzgledu vašega duceja.

ga genija in njegovega dela. Jaz sem bil morda med prvimi, ki sem dejal, da bi morali v Rimu in ne na veslovanskem shodu iskati luč, ki nam bi bila morala kazati pot. In sedaj kličem srečo možu, ki bi ga morali vsi pozdraviti kot vodnika usode naše stare Evrope, ki je dolžna že toliko hvale dejanjem in vzgledu vašega duceja.

MRTVO MORJE SE OŽIVLJA

Sven Hedin, svetovnoznan skandinavski znanstvenik in raziskovalec pripoveduje o mrtvem morju nekaj zanimivosti.

— Globina pod nami prinaša smrt, ne riba ne druga žival ne more živeti v tej vodi. Izgubljamo tla pod nogami in vendar se ne potopim, temveč stopam pokonci skzi vodo kakor na suhem. Samo da me takšna šetnja kmalu utruji. Hočem plavati, a noge se mi nečejo držati pod vodo, temveč mahajo po zraku in gledalci na bregu se krivijo od smeha. Plavanje je mogoče samo na hrbtu in z udarci ploske roke. Med zračno in vodno temperaturo ne občutiš razlike in komaj opaziš, da si v vodi, na kateri ležiš kakor na peščenih sipini ali pa v najmekkejši bati. Manjka samo podglavna blazina. Vse telo je polno najdrobnejših solnih kristalov, ki povzročajo močno srbenje. Na bregu me čaka prha sladke vode.

Osat in tamariske spremljajo stepe do Mrtvega morja, ki jo tvori zmešnjava prhkih blatnih teras, lapornih plasti in stožastih solnih tvorov, ki se od daleč vidijo kakor šatori.

Mrtvo morje nudi podobo smrti — oziroma jo je s svojo oklino nudilo tisočletja do zadnjega časa. Američani so 1848 poslali prvo ekspedicijo za znanstveno proučevanje tega kosa sveta. Sledili so Nemci in Francozi. Pred nekoliko leti se je naselil tu neki Žid iz Bialystoka z nekoliko bednimi in začel pridobivati iz morja sol, ne oziraje se na strašno vročino tod okoli. Toda morje hrani ogromna bogastva in ta so začeli sedaj sistematično pridobivati. Klor, natrij, magnezij, kalij, kalcij. Palestini se tudi odpira neizčrpna zlata jama. Nekoč so kopali tukaj že baker in tudi petrolej se da pridobivati. Pred te zaklade so bogovi postavili znoj — toda znoj je zadnje, za kar se človek briga, kadar gre za dobiček.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo. — Uprava "G. N."

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

RASTOČA INDUSTRIJA

Pred kratkim je bil sestavljen pregled, iz katerega je razvidno, da ljudje kade čedalje več cigaret. To je opažati predvsem v Evropi, pa tudi v Združenih državah, kajti skoro nikjer v Evropi se ne pokadi toliko cigaret kot v Združenih državah. Edinole povprečen Anglež pokadi več cigaret kot pa povprečen Amerikanec. V Evropi so kavarne in druge zbirališča, kjer ljudje kade in zato se zdi človeku, da vidi več kadilcev. V Združenih državah kade cigarete zato v večji meri, ker so se poslužili izdelovalci modernih metod izdelovanja, predvsem pa procesa prazjenja in uporabe ultravioleto žarkov.

Povsem naravno je, da mora biti ta dežela voditeljica v tobačni industriji, kajti v Ameriki je tobak doma. Ko je dospel Kolumb leta 1492 v San Salvador, je videl domačine kaditi in on je zanesel ta običaj v Evropo. Da zadost vsem potrebam Evrope in ostalega sveta, eksportirajo ameriški farmerji vsako leto več nego 525 milijonov funtov tobaka. Lani so ga eksportirali 579 milijonov funtov v skupni vrednosti \$145.600.000. V Ameriki je tobačna industrija ena poglavitnih industrij. Lani so producirale tovarne okoli 120.000.000-000 cigaret. 38 odstotkov tega izdelka je napravila The American Tobacco Company. Poglaviten izdelek te družbe so Lucky Strike, edine cigarete na svetu, ki zaslužijo grio proti dražljanjem potim izključnega procesa prazjenja in uporabe ultra-violetnih žarkov. To prežene g-tovce dražiljivce, ki so po naravi navzoči v vsakem tobačnem listu.

Poleg tega, da so voditelji v modernih metodah pri izdelovanju cigaret, so izdelovalci Lucky Strike posvetili posebno pozornost zavojju. Prej so celofanski ovitek večkrat kritizirali, češ, da ga je težko odpreti. Ako pa kadilec pritisne na en del taba in za drugi del potegne, je zavoj lahko odpreti. Novi celofanski ovoj ohrani cigarete sveže v mokrotnovarnem humidorju. To je eno nadaljnjih prizadevanj izdelovalcev, da preskrbe najboljši izdelek za milijone moških in žensk, ki dnevno kade Luckies.

(Advertisement)

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovo naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

- CALIFORNIA Fontana, A. Hochevar San Francisco, Jacob Laushlin COLORADO Denver, J. Schutte Pueblo, Peter Cullig, A. Saffin Salida, Louis Costello Walsenburg, M. J. Bayuk INDIANA Indianapolis, Louis Banich ILLINOIS Aurora, J. Verblich Chicago, Joseph Blish, J. Bevlit Mrs. J. Lukanich, Andrew Spillar Cicero, J. Fabian Joliet, A. Anzeic, Mary Bamblich J. Zaletel, Joseph Hrovat La Salle, J. Spellich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Anton Kobal Springfield, Matija Barborich Waukegan, Jože Zelenc KANSAS Girard, Agnes Močnik Kansas City, Frank Žagar MARYLAND Steyer, J. Černe Kitzmiller, Fr. Vodopivec MICHIGAN Calumet, M. F. Kobe Detroit, Frank Stular MINNESOTA Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula Eveleth, Louis Gouze Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatic MISSOURI St. Louis, A. Nabrgoj MONTANA Klein, John R. Rom Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champa NEBRASKA Omaha, P. Broderick

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE štiri krasne knjige stanajo s poštnino vred \$1.35 "GLAS NARODA" 216 W. 18th St. New York

Ta GLOBUS kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave. KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev. MODERN VZOREC KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM CENA S POŠTNO VRED \$2.50 ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE. GA DOBE ZA \$1.75 "GLAS NARODA" 216 West 18 Street New York, N. Y.

- NEW YORK Gowanda, Karl Strlnsha Little Falls, Frank Masle OHIO Barborton, John Balant, Joe H. Cleveland, Anton Bobek, Chas Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank Zadnik Euclid, F. Bajt Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant in J. Kurnš Niles, Frank Kogovšek Warren, Mrs. F. Rachar Youngstown, Anton Kikel OREGON Oregon City, Ore., J. Koblar PENNSYLVANIA Ambridge, Frank Jakš Bessemer, Mary Hribar Braddock, J. A. Germ Bridgeville, W. R. Jakobek Broughton, Anton Ipavec Claridge, A. Yerina Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro vanšek Crafton, Fr. Machek Export, G. Previč, Louis Zupančić, A. Skerlj Farrell, Jerry Okorn Forest City, Math Kamlin Greensburg, Frank Novak Homer City in okolico, Frank Fe. renchack Irwin, Mike Paushek Johnstown, John Polanc, Martin Koroshetz Krayn, Ant. Tauselj Luzerne, Frank Balloch Manor, Fr. Demšhar Meadow Lands, J. Koprivšek Midway, John Žust Moon Run, Frank Podmilšek Pittsburg, Z. Jakše, Vinc. Art. J. Pogačar Presto, F. B. Demšhar Reading, J. Pezdirc Steelton, A. Hren Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schlifrer West Newton, Joseph Jovan Willock, J. P'eternej UTAH Helper, Fr. Krebs WISCONSIN Milwaukee, Joseph Tratnik in Jon. Koren Sheboygan, John Zorman WEST ALLIS Frank Skok WYOMING Rock Springs, Louis Taucher Diamondville, Joe Rollet Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo. Naročnina za "Glas Naroda": Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četri leta \$150. New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.